

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 338-330, 339-330
A szerkesztésért és a kiadásért a vezérigazgató felel

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 1.kiadás 1953. június 9. 6 óra— perc

Felszabadulásunk óta évről-évre emelkedik az általános és középiskolai nevelők száma is

i Sr/HM/HM Mi M

Az elmúlt népnyuozó rendszerben azzal is nehezítették a pedagógusok helyzetét, hogy egy-egy nevelőnek egy-egy osztályban igen sok gyermekkel kellett foglalkoznia. A felszabadulás ezen a téren is gyökeres változást hozott, nevelőink száma évenként fokozatosan emelkedett, illetve emelkedik.

1937-38-ban az általános iskolai nevelők száma 26.017, a középiskolai pedagógusoké 3.504 volt. A felszabadulás óta már nem fenyegeti az állástalanság, a kenyértelenség réme ifjuságunk oktatóit, nevelőit. Ez a tény az 1947-48-as tanévben már számadatokban is igazolódik: az általános iskolákban 38.137, a középiskolákban 6.927 pedagógus tanított.

Jelenleg 39.869 általános iskolai nevelő folytatja iskoláinkban a munkát. Az iskolákban a pedagógusok zöme - 47.2 százaléka - fiatal, a 35. életévét még nem töltötte be./MTI/

Rákóczi műsorok a Magyar Rádióban

i By/tot/HM Mi P

A Rákóczi-szabadságharc 250. évfordulója alkalmából a Magyar Rádió is számos műsorával emlékezik a kuruc-kor nagyszerű napjaira. Június 10-én, szerdán 15.50-kor a Kossuth-adón "A vezérlő fedelem szülőháza" címmel műsort sugároznak, amelyben a Rákócziak borsói kastélyának történetét ismertetik. Rákóczi Ferenc hősi harcait eleveníti fel a Kossuth-rádió csütörtöki 16.30-as adása, míg a június 12-én műsorra kerülő "A tarpai zászló" című ifjúsági rádiójáték, a szabadságharc egyik nagy vezérének, Esze Tamásnak és talpasainak emlékét idézi fel. Pénteken reggel

Az elkövetkezendő hetekben is közvetítenek a Rákóczi-szabadságharcra foglalkozó műsorokat a Magyar Rádióban. Így például a jövő héten Barabás Tibor Rákóczi-ról szóló rádiójátékát sugározzák. /MTI/

2

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás

1953. június 9.

6 óra 05 perc

A munkás-folklór-kutatás eddigi eredményeiről

i -cz/Tr/PE Mi VE

Szovjet példa nyomán több mint egy esztendeje foglalkoznak már rendszeresen hazánkban is a munkás-folklór-kutatással, a magyar munkásosztály hagyományainak feltárásával. Tudományos kutatók és egyetemi hallgatók járják az ország üzemeit, bányászfelvaít, hogy anyagot gyűjtsenek - a munkásosztály kialakulásától kezdődően - a munkások életéről, szokásairól, dalairól, szóhagyományairól, a munkásmozgalomba kapcsolódásukról, szervezkedésükről. Felszabadult munkásosztályunk a hatalom birtokában új tömegköltészetet, művészetet alakít ki; új dalok, rigmusok, elbeszélések, dramatizált jelenetek születnek, amelyek megörökítik a jelen hősi küzdelmét a szocializmus építéséért, a békéért. A munkás-folklór-kutató munka éppen ezért a multon kívül kiterjed a jelenre is.

A munkás-folklór-kutató munkaközösség néhány tagja az elmúlt napokban Szóalinvárosban végzett értékes gyűjtőmunkát. Az ország minden részéből odasereglett munkásokkal, építőkkal, ácsokkal, állványozókkal, öntőkkel, esztergályosokkal, kubikosokkal beszélgettek itt és sok érdekes anyagot - verset, rigmust, elbeszélést, szólás-mondást - jegyeztek fel mind a multa, mind a jelenre vonatkozóan.

A népköltészet, a néphagyomány gyűjtése a Szovjetunióban az egész dolgozó nép közös ügye. A munkás-folklór-kutatás hatalmas munkáját a kevés szamu szakkutató nálunk sem tudja elvégezni, éppen ezért szovjet példa nyomán megtették az első lépéseket az ország társadalmi gyűjtőhálózat kiépítése érdekében. Elhatározták, hogy a kutatómunkába bekapcsolják a munkáslevelezőket, üzemi lapok munkatársait, művészeti együttesek, üzemi irodalmi körök tagjait, pedagógusokat, tanulókat, mindazokat, akik kelvet éreznek a folklór-kutató munkához. Az országos társadalmi kutatóhálózat kialakulásának létrehozása érdekében a Népművészeti Intézet "Utmutató a munkásosztály néprajzi vizsgálatához" címmel gyűjtési utmutatót jelentetett meg, amely gyakorlati tanácsokat ad a munkásfolklór-gyűjtéshez. A könyvet Dégh Linda, a munkás-folklór-kutató munkaközösség vezetője írta.

A gyűjtés eredményeit a munkaközösség dolgozza fel. Az anyagot részben a különböző intézmények, művészeti együttesek, iskolák rendelkezésére bocsátják felhasználás végett, részben az időszakonként megjelenő antológiákban teszik közzé. Az első ilyen munkás-folklór-antológia szerkesztési munkáját már megkezdték és az 1954-ben jelenik meg. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás

1953. június 9.

6 óra 10 perc

Szines, változatos kulturmunkával is hitet tesznek a béke mellett a Klement Gottwald Villamosági Gyár dolgozói

1 gyr/Fné/He MI VE

A Klement Gottwald Villamosági Gyárban a kulturélet minden kis részlegben egyformán színesen és változatosan folyik. A kulturbrigádok a munkapad mellett keresik fel a dolgozókat. A Béke-Világtanács budapesti ülésének tiszteletére különösen a DISZ-fiatalok járnak elől ötletességben.

A Béke-Világtanács ülése alatt a kulturbrigádok naponta béke-hiradót adnak ki. Versben, színes cikkekben, rajzokkal számolnak be a békeharcosok eredményeiről a munka frontján. A kulturbrigádok elhatározták, hogy a kiváló békeharcosok számára emléklapot adnak, minden emléklapra egy-egy világhírű békeharcos költő verséből irnak idézetet. Emellett a legjobb termelőmunkát végző békeharcosoknak egy-egy békéről szóló könyvet nyújtanak át.

A kulturbrigádok munkájába bekapcsolódott a képzőművészkör is. Festményt készítettek. A kép középpontjában Picasso békegalambja van, körülötte ötletesen az üzemot jellemző gyártmányokat festették meg. Ezt a "békefestményt" minden nap másik üzemrészbe viszik, aszerint, hogy melyik érdemel dícséretet. A Béke-Világtanács ülése után a békeverseny győztes üzemrésze kapja meg véglegesen a festményt.

Az üzem minden részlegében kis kiállításokat rendeznek, amelyeken a békés építőmunkára jellemző képeket mutatják be. Az üzem főbejáratával szemben nagyobb kiállítás pedig békeharcaink eredményeiről számol be. Ugyanígy a világ legismertebb békeharcosainak arcképeit is kiállítják.

Ezt valószínűleg /lévő
Ezt valószínűleg meg most, de naponta újabb-újabb ötletek születnek a Klement Gottwald Villamosági Gyárban a termelés mellett a kulturmunkában. /MTI/

Minden nap meggyőző arról, hogy helyesen választottam élethivatásul a tiszti pályát - készülnek vizsgákra Néphadseregünk jövőző tisztjei

Sr He MI VE

Csáki Endrének hívják az egyiket és Vári Sándornak a másikat. Éveik száma pontosan megegyezik. Körülbelül egy időben kerültek a tiszti iskolára, mégis Csáki egy-egy mondatából már kiszűrül az "öreg katona" szava. Mozdulatai nyugodt megfontoltságra vallanak, pedig ennek ellenkezőjére okot, magyarázatot találhatna, hiszen a tiszti iskolán már folynak az óvvégi vizsgák.

- Miért választottam a katonai pályát? - kapja a kérdést.

Folyt. köv.

/Minden nap meggyőz arról. / folyt. / 1 Sr He MI VE

Nem lepődik meg. Olyan természetesen fogadja, mint a beszélgetésre a meghívást. A kérdező az, aki gondolatában egy kicsit visszazúg a múltba és felidőzi az urak tiszti iskoláinak hallgatóit. A grófok, magasrangú katonatisztek eseményének képe ködlik fel a sötét múltból. "Drill" a kiképzésben, üres, ugynevezett haditudomány benagoltatása, majd tessék-lássék vizsgáztatás, ez adott utat a nédpálcás Horthy-tiszteknek. Amilyen semmitmondó kiképzésen keresztül jutottak el ezek a bábon rángatott urak a tiszti karbojzig, olyan volt a működésük a népnyszók hadseregében. Piszkolni, semibevenni a dolgozó népből jött újoncokat, megkeseríteni katonaságukat; úgy bánni velük, hogy borsódzon a hátuk még a hadsereg szóra is. Ez volt a feladat és ezt maradéktalanul végre is hajtották. Miért ne? Hiszen nem a népből jöttek és messzebb álltak a nép gondjaitól, bajaitól, mint a tudástól. Pedig a tudás is gyengébbek közé számított...

Teljesen tisztában van ezzel Csáki Endre: kiderül válaszaiból

- Azzal ^{kezdtem} kezdtem zökkentni vissza a szavaival a kérdezőt - hogy kicsi korom óta mindig katona akartam lenni. Édesapámtól sokszor halottan mesélni a vörössapkás hős honvédekről. Ő a somszói bányában volt vágó, amikor én az olmi iskolát jártam. De ebben az időben a láttak csak taszítottak a katonaságtól. Jól emlékszem, hogy amikor a somszói bányászok embertelen sorsuk ellen lázadtak, már feltűntek a "bányaharangiak", bányabárók által kivézényelt katonák szuronyai. Legjobban a tiszti urakat gyűlöltem, ahogyan érintkeztek beosztottaikkal, "randaliroztak" az utcán, és dözsöltek a korosmában.

- Diákéveim alatt - felcsillan a szemem, mosolyog az arcom - felszabadulásunk után megismerkedtem Néphadseregünk katonáival és a világ legjobb katonáival, a szovjet hősökkel. Megragadtam minden alkalmat, hogy megnézzem a szovjet filmeket és bepillantassak azoknak a katonáknak az életébe, akiknek szabadságunkat köszönhetjük. Érettségi után az elsők között kértem felvételt a tiszti iskolába és a közel egy esztendő, amióta növendék vagyok, napról napra meggyőződtem arról, hogy helyesen választottam élethivatásomul a katonatiszti pályát.

A beszélgetést meg kell szakítani, ha rövid időre is, míg Csáki Endre a vizsgájával kapcsolatos kérdésekkel foglalkozik. Nagyon komolyan fogta fel társaival együtt az egész évi tanulást. Művelt, gondolkodó embert, igaz hazafit nevelnek belőlük és ehhez szorgalmas, becsületes munkára van szükség. Jut bőven idő a kulturára is. És erről beszél ismét Csáki Endre, mint az iskola kulturafelelőse.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás

1953. június 9.

6 óra 20 perc

✓ Minden nap meggyőz arról...2.folyt./ 1 Sr Ho Mi VE

- A párt és a DISZ - akárcsak a tanulásban - kulturális munkában is utat mutat, vezet bennünket. Párt és DISZ - vezetőségünkben nincsen olyan társunk, aki ne a legnagyobb szeretettel és lelkesedéssel segítene törekvésünket. Rövid időközökben klubesteket, délutánokat rendezünk. Kibontakozhat minden növendék költői, írói, színészi képessége. Az iskola rendszeresen látogatja a színházakat, hangversenyeket, mozikat. Az előadások után élénk viták alakulnak ki a hallottak, látottak felett.

Olyan szívvel jövő boldogsággal beszél az iskola kulturális munkájáról, hogy nem állhatja meg szó nélkül társa, Vári Sándor és főbeszakitja mondanivalójával.

- Mind úgy igaz, ahogy Csáko elvtárs mondja, - kis hariskás magoly játszik az ajtó körül - de a sportot sem szabad elfelejteni. Sportpályánk minden sport műveléséhez kitűnő lehetőséget ad. Röplabdán, szertornán, atlétikán, eselgáncson kívül fedett tornateremben az asztali-teniszezőink, ökölvívóink, birkózóink, vívóink várakoznak.

- A labdarugás kimarad? - kérdezi Csáko Endre.

Incsolkedő szavainak az a magyarázata, hogy Vári Sándor nemcsak kitűnő tanuló, de egyik erőssége az iskola labdarugó csapatának is, annak a csapatnak, amelyik a tiszti iskolák közötti bajnokság vasárnapi fordulójában "elvérzett".

- Derékas küzdelemben - mondja Vári - az ellonfolunk jobbnak bizonyult. A Rákosi Mátyás Művekben, ahol előbb tanuló, majd géplakatos voltam, megtanultuk, hogy a jobban igyekvők megelőzik társait. És megtanultuk azt is, hogy okulunk a hibáinkból, verségünkben is. Reméljük, hogy az elkövetkezendő bajnokságban - ezt minden évben rendezik - sikeresebben szereplünk.

Csáko Endre tesz pontot a beszélgetésre:

- Ha százszor születnék, akkor százszor választanám a katonai pályát ölethivatásomul, s azt vallja velom együtt a tiszti iskola minden növendéke.

Egymásra néznek a diákból és a vasmunkásból lett tisztjeltek, felállnak, s mintegy a beszélgetés befejezéséül megigazítják derékszijuk alatt zubbonyukat, mennek az olvasóterembe; készülnek tovább az évvégi vizsgákra. /MTI/ - - -

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 6. kiadás

1953. június 9.

6 óra 25 perc

Országszerte magasabb munkateljesítményekkel készül a magyar ifjúság a IV. Világifjúsági Találkozóra

i PGy/PGy/HM Mi M - 1

A magyar ifjúság országszerte magasabb munkateljesítményekkel, a "rohamcsapat" cím elnyeréséért vívott harccal készül a IV. Világifjúsági Találkozóra.

A kecskeméti Cipőgyárban Kovács Ferenc eredményesen küzd a sztahanovista szint eléréseért. A csáctaljai állami gazdaság DISZ fiataljai védnökséget vállaltak a gyapot felett, 8 mázsás átlagot akarnak elérni. Felajánlották, hogy elsajátítják a kétkötényes szedési módszert és két gyapotmestert nevelnek ki ebben az évben.

Hajdu megyében 2.700 üzemi DISZ-es, 1007 tszcs-tag, 1.100 állami gazdaságban és gépállomáson dolgozó és 1.400 egyénileg gazdálkodó fiatal tett felajánlást a VIT tiszteletére. Az egyénileg gazdálkodó fiatalok főként a begyűjtés teljesítését, tűzvédelmi és aratóbrigádok megszervezését vállalták.

Szolnok megyében a Tisza Cipőgyár fiataljai versenyre hívták ki egy román cipőgyár fiataljait.

A győri Wilhelm Pieck Vagon- és Gépgyár daruüzemének fiataljai a VIT tiszteletére felajánlották, hogy terven felül elkészítenek egy 45 tonnás gőzdarut. A vagonosztály ifjumszolgálati augusztus 2-ig egy második osztályú exportgépkocsit készítenek el. Az öntödében két ifjúsági brigádot alakítottak, amelynek tagjai vállalták, hogy a selejtet 0.7 százalékról 0.4 százalékra csökkentik. A Győri Gyapjúfonó és Szövőgyár ifjumszolgálati hét brigádot alakítottak. A brigádok tagjai vállalták, hogy a VIT tiszteletére az elsőosztályú áruk arányát 5 százalékkal növelik. /MTI/

- . -

Zenei hírek

i By/tot/HM Mi -1 P.

A Zeneművészeti Főiskola hallgatói június 11-én délután fél hat órakor Schubert-estet rendeznek a Főiskola nagytermében. A műsoron dal, a g-moll szonatina, az a-moll vonósnégyes és a híres Wanderer fantázia szerepel.

x x x

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B.7. kiadás

1953. június 9.

6 óra 30perc

/Zenei hírek....folyt./

Június 18-án kamarazené hangversenyt rendeznek a Bartók teremben. A műsoron Mozart klarinétötöse, Händel kantátája, Kodály II. vonósnégyese és Beethoven Opus 59-es sorszámot viselő F-dur kvartettje szerepel. Közreműködik Sándor Judit, Hernád Ferenc és a Tatrai vonósnégyes.

x x x

A Zeneműkiadó Vállalat ezideig 40 népszerű operaismertető füzetet jelentetett meg. Az utolsó két kiadvány a legutóbbi felújítást és a legutóbbi bemutatót - Delibes "Coppélia" című balettjét és Ránki "Pomádé király" című operáját ismerteti.

x x x

A Munkácsy-kertben a MÁV Szimfonikusok június 24-én tartják első hangversenyüket. A műsoron Haydn: "Évszakok" című oratóriuma szerepel. Közreműködik Szecsődy Irén, Rösler Endre, a Magyar Népközársaság Erdemes művésze, Littasy György és a Fővárosi Énekkar. Vezényel Lukács Miklós./MTI/

- . -

Kulturpark a Városmajorban

Gyönyörű kulturpark épül a Városmajorban, szabadtéri színpaddal, sakkparkkal.

A szabadtéri színpad korszerű technikai berendezés felhasználásával készül. Kényelmes öltözők, jó hangszóró-berendezés járul hozzá, hogy minél tökéletesebb előadásokat tarthassanak. Nézőterén 1.500 személy részére van hely.

Június 14-én, vasárnap tartják a "Vidám Budapest" megnyitó, első előadását, nagy békeműsorral. Következő vasárnap, június 21-én a XII. kerület 50 tagú szimfonikus zenekara mutatkozik be "Népszerű opera és operett est" műsorával.

A Városmajort a múlt nyáron sok sakk-kedvelő kereste fel, a sakkozók jobb híján, a fűbe telepedve görnyedtek a sakkasztalok fölött. Most sakkparkot létesítenek részükre, ahol kis asztalok, padok állnak majd rendelkezésükre.

A kulturpark műsorterve rendkívül változatos. A kerületi tömegszervezetek, üzemek szórakoztatják majd vasárnaponként a

folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B.8. kiadás

1953. június 9.

6 óra 35 perc

/Kulturpark a Városmajorban..folyt./ i Im/tot/HM MI VE

dolgozókat. A Földalatti Vasut Építő Vállalat vigoperestet, az MSZT balettdélután, a ház- és tömbbizalmiak testülete tarka műsort rendez. A városmajori leányiskola növendékei a "János vitéz"-t adják elő. A XII. kerületi tanács népművelési osztálya az egyik élenjáró vidéki művészeti együttest is felkéri vendégszereplésre. /MTI/

- . -

Uj könyvek a Rákóczi-szabadságharcról

k ÁKV/HM MI P

Kiadóink a Rákóczi-szabadságharcról a 250 éves jubileum alkalmából több új könyv megjelentetésével emlékeznek meg.

A Szépirodalmi Könyvkiadónál jelent meg Szász Imre "Szól a dip," című regénye. A fiatal író Rákóczi szabadságharcát a két kötetre tervezett regény első részében az 1706-os béketárgyalásokig dolgozta fel. Eleven, mozgalmas képekben ábrázolja a kort.

Ugyancsak a Szépirodalmi Könyvkiadó jelenteti meg a közeli napokban a "Magyar költészet Bocskaitól Rákóczlig" című antológiát, amely először közli összefoglalóan a 17. században és a 18. század elején alkotott kéziratban fennmaradt verseket, dalokat. A nagyrészt eddig ismeretlen hazafias versek mellett számos szerelmes verseket is tartalmaz a kötet.

A Művelt Nép Könyvkiadó jelenteti meg június folyamán Heckenast Gusztáv "Rákóczi szabadságharc" című munkáját. A könyv tárgyalja a 17. századvégi gazdasági és társadalmi viszonyait, a jobbágyság küzdelmeit, amelyek a tiszaháti felkeléssel széles nemzeti függetlenségi harccá nőttek. Foglalkozik a könyv a szabadságharc belső ellentmondásaival, a jobbágyság ügyének elárulásával, a nemzet érdekei ellen történt kiegyezéssel. Ismerteti a szabadságharc nemzetközi kapcsolatait is. Méltatja Rákóczi hadseregszervező és államépítő tevékenységét. /MTI/

- . -

69

M TI B E L F Ö L D I H I R E K

3 9. kiadás

1953. június 9.

óra perc

Jónás Béla ifjumunkás eredményeinek növelésével készül a VIT-re

GI/tot/He N1 VE

Jónás Béla sztahanovista műszerész, a "Beloiannisz" gyár ifjumunkása buzgón hajol munkaasztala fölé. A IV. Világifjúsági Találkozó méltó megünneplésére készül.

- Tudom, mit jelent az, hogy a világ fiataljai egy szabad országban találkozhatnak, hogy részvételükkel is hitet tegyenek a béke ügye mellett - mondta és az elsők között volt június elsején, akik vállalást tettek a VIT tiszteletére. Versenykönyvébe 245 százalékos jegyzett. Minden lehetőséget kihasznál, hogy bebizonyítsa: logény a talpán. Észszerűsítést vezetett be munkájában s ezzel elérte a 240 százalékos átlagteljesítményt.

Versenylendülete fiatal társát, Sós Ferenc műszerészt is magával ragadta. Jónás Béla Sós Ferencet párosversenyre hívta ki és azóta fej-fej mellett haladnak. A munkaasztalukra szerelt kis versenytábla minden műszak után büszkén hirdeti 240-245 százalékos eredményüket. A két versenytárs a solojt ellen is felvette a harcot. Fokozott gonddal végzik a beállítást, ügyelnek arra, hogy ne törjön le egyetlen érintkező rugó sem, mert az anyagkár mellett egy-egy rugó cseréje hat percet vesz el időjükből.

Jónás Béla példát mutat a vele dolgozó fiataloknak munkafegyelmével, szorgalmával. Társai büszkék arra, hogy fényképe a műhely falán, a folyosókon az üzem legjobbjai között van. Ez őket is jobb munkára sarkent. Dolgozótársai tisztelik, mert nemcsak ő maga áll helyt, hanem segíti a többieket is. A VIT tiszteletére tett vállalásából nem felejtette ki azt sem, hogy Csurgó Erzsébet és Csoma Ilona betanított munkásokat tovább patronálja, segít nekik nehézségeik leküzdésében, hogy ők is maradéktalanul teljesíthessék vállalásukat. Alig egy hónapja, amikor teljesítményük nem érte el a száz százalékos, Jónás Béla segítségükre sietett. Megmagyarázta a szerelés fortélyait, figyelmeztette őket arra, hogy sok időt takaríthatnak meg, ha a szerelésre váró alkatrészeket a kezük ügyében helyezik el.

A sztahanovista műszerészt a DISZ-fiatalok jó munkája jutalmul küldöttnek javasolták a bukarosti Világifjúsági Találkozóra. A hétfői műszakon 250 százalékos eredményével bizonyította, hogy méltó akar maradni a bizalomra. /MTI/

7

MTI BELFÖLDI HIREK

10. kiadás

1953. június 9.

óra

perc

A második negyedévet eserépadósság nélkül zárják az Ujlaki Téglagyár dolgozói

GO/ck/He IA VE

Az Ujlaki Téglagyár eserépgyárának legutóbbi napi jelentése a többi között a következőket mondja: "A III-es, IV-es és a IX-es számú prés fél-fél órát állt átrakás miatt. A IX-es számú prés egy órát állt helyhiány miatt. A II-es számú prés nem dolgozott helyhiány miatt." A jelentés híven tükrözi a gyár termelésének egyik leggyengébb oldalát, az eserépgyártás hiányosságait. A főhiba az volt, hogy az elkészített cserepeket nem tudták hová tenni száradni, amiatt a préseleést időnként meg kellett állítani. Nagy békeműveink építéséhez egyre több cserep kell, s a megnövekedett feladatok rájukeső részét eddig nem tudták teljesíteni az Ujlaki Téglagyár eserépgyártói.

A gyár dolgozói még a második negyedév elején vállalták, hogy negyedévi tervüket 4 nappal hamarabb befejezik, a hátralévő időben 1,2 millió nyers- és 750 ezer égetett téglát készítenek terven felül. A vállalt mennyiséget június 8-ig már jóval túlteljesítették: 1,3 millió nyers- és 890 ezer égetett téglát készítettek eddig terven felül. Ezt a szép eredményt olyanok biztosították, mint a II. telep 1-es üzemében dolgozó Rivnyák István kétszeres sztahanovista kihordó, az építőanyagipar kiváló dolgozója, aki a téglakihordók országos versenyében harmadik helyezést ért el. Rivnyák István napi előirányzatát átlag 20-230 százalékra teljesíti. Farkas Károly kétszeres sztahanovista kihordó, aki májusban 199 százalékos átlagteljesítményt ért el, június 8-án, a délelőtti műszakban 221 százalékos teljesítményével utolérte Rivnyák István kihordó legutóbbi teljesítményét.

A vállalt négy napi előnyből a téglagyártók jó munkája okán eddig mégis csak két nap van meg, mert a cserepgyártók az egész gyár kollektíváját visszahúzzák a vállalat teljesítésében. A cserepgyártóknak június 8-ig 290 ezer égetett- és 260 ezer nyerseserépadósságuk van. "Ezt a csorbát azonban június végéig kiköszöröljük, s a gyár üzemében lévő élizem-esillagot megtartjuk a második negyedévben is" - állapították a gyár dolgozói a legutóbbi békegyűlésen.

A vállalat teljesítését segíti a műszaki vezetés is, amely megígérte, hogy a Béke-Világ tanács budapesti ülésének kizárólagos tere megküldi a szárítási hiányosságokat. Ennek érdekében felvették a kapcsolatot az ország valamennyi téglagyárával és kérték őket, hogy az üzemükben eddig fel nem használt Hartman-szárítókerékeket küldjék el a gyárba, mert a terv teljesítéséhez igen nagy szükség van rá. Kérésükre már maradt eredménytelenül: eddig közel 7.500 darab Hartman-szárítókerék gyűlt össze, amelyből már 5.000 darabot fel is használtak.

/Folyt.köv./

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B-11kiadás

1953. június 9.

óra perc

/A második negyedévet...folyt./ 1 GO/CK/He LA VE

A keretekből az eddigi csorépszáritásra nem használt VII-es számú komenco második emeletén polcokat készítettek, s ezzel már közel megkét-szereszték a komenco száritókapacitását. A Hartman-keretekből naponta újabb- és újabb szállitmányok jönnek még. Ezzel az Ujlaki Téglagyár dolgozói nagy segítséget kaptak teryük teljesítéséhez és most már csak rajtuk a sor, hogy szavukat valóra váltsák. /MTI/

A Klement Gottwald Villamossági Gyár új szerelőcsarnokának építői a békeversenyben 14 nappal megelőzték tervelőirányzatukat

1 TL/Tr/He LA VE

A Klement Gottwald Villamossági Gyár építői fokozott lendülettel dolgoznak, hogy a Béke-Világ tanács közelgő ülését méltóképpen ünnepelethessék. Felajánlották, hogy a hátralévő 600 köbméter földmunkát határidőre befejezik és június 15-én beemelik az első 36 tonnás előregyártott pillért. A földkitermelésnél Nagy László ifibrigádja és Nemes Mihály kubikos brigádja párosversenyre lépett. Nagy László brigádjának minden tagja diszista. Elhatározták, hogy a Béke-Világ tanács ülésére tulszárnyalják eddigi 131 százalékos átlagteljesítményüket. A verseny csak most bontakozott ki közöttük igazán. Az ifibrigád hétfőn az előírányzott 32 köbméter helyett 48 köbmétert terrelt ki és ezzel első helyre került, most nyolc százalékkal maga mögött hagyta versenytársát.

Gyors ütemben halad a munka az előregyártótelepen is. Ross Rudolf vasbetonszerelő brigádja nyolc pillér és négy darutartó gerenda vasszerelési munkájának olvégzését vállalta június 15-ig, s ugyanaddig 480 m3 vasat dolgoz be a BVT tisztelőtérére. Bár eddig még nem végeztek ilyen szerelési munkát, hétfőn mégis 54 m3 vasat dolgoztak be és 145 százalékot értek el. Most arra törekszenek, hogy a hátralévő napokban még ezt is tulszárnyalják.

Az új szerelőcsarnok építői az eddigi eredmények alapján már 14 napos előnyt szereztek. Most megfogadták, hogy a Béke-Világ tanács budapesti ülésének tisztelőtérére júniusban 20 napra fokozzák előnyüket. /MTI/

Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. 12. kiadás

1953. június 9.

óra perc

Gyorsítani kell a növényápolást Budapest mezőgazdasági kerületeiben

i Szo/HM Ká No VE

A hosszantartó esők meggyorsították a növények fejlődését Budapest határában is. A burgonya szépen bokrosodik, a kukorica pedig már több helyen csaknem félméter magas. A növényekkel együtt azonban a gyomok is rohamosan nőnek, ezért gyorsítani kell a növényápolást. A kukorica első kapálását Budapesten eddig csak 90 százalékig, a kukorica második kapálását 13 százalékig, az egyelést 50 százalékig végezték el eddig. A burgonya második töltögetésének 16 százalékánál, a napraforgó második kapálásának 64 százalékánál tartanak.

A mezőgazdasági kerületek közti versenyben még mindig a XX. kerületé az elsőség. A kerület termelészövetkezetei és egyéni dolgozó parasztjai minden percnyi alkalmas időt kihasználtak a növényápolásra. Munkájuk eredménye, hogy a kerületben a napraforgó második kapálásának több mint háromnegyedrészt, a burgonya második töltögetésének pedig 68 százalékát végezték el. A kukoricát is másodszor kapálják.

A szegényletes utolsó helyen a II. kerület áll./MTI/

- . -

Kertmozik és nyitott-tetejű mozik állnak a nyári hónapok során a dolgozók rendelkezésére

i PGy/PGy/HM Mi M

A nyári idényben fővárosunk területén, az arra alkalmas filmszínházak mellett kertmozik is nyíltak. Ezek a következők: a X. kerületben Tatra, a XXI. kerületi Rákóczi, a budafoki Attila és a Kultur filmszínházak.

Más filmszínházainkban jó idő esetén nyitott tető alatt kellemes körülmények között élvezhetik a dolgozók az előadást. Nyitható tetejű mozik: Szikra, Bástya, Puskin, Csokonai, Fórum /Péslőrinc/, Csillag /Csillaghegy/, Ugocsa, Toldi, Béke, József-Attila, Vörösmarty és Kölcsey filmszínházak. /MTI/

- . -

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás

1953. június 9.

óra

perc

"Ipari tanuló kirakatok" az állami áruházakban

i Ha/Tr/He Li VE

Budapest öt nagy állami áruháza: a Magyar Divatosarnok, a Zalka Máté-téri Állami Áruház, a csepeli Rákóczi-uti Ruházati Bolt, a Flórián-téri és az újpesti Állami Áruházak a héten "ipari tanulókirakatokat" rendeznek be. Ezekben a kirakatokban helyezik el az elsőéves iparitanulók teljes ruházatát, illetve mindazt, amit az 1953/54-es iskolaévben az állami ellátás keretében kapnak az elsőévesek a dolgozó nép államától. A többi között: téli-nyári egyenruha, munkaruha, fehérnemű, félcipő, leány egészcipő és bakancs, továbbá tisztálkodási eszközök, tanszerek és tankönyvek lesznek a kirakatokban. Hasonló kiállításokat rendeznek a vidéki állami áruházak is, például: Tatabányán, Győrött, Miskolcon, Dorogon, Vácott, Nagykanizsán.

Ezenkívül Budapest 40 kisebb-nagyobb állami áruházában képeken ismertetik majd, milyen messzemenően gondoskodik államunk már az új tanévben jövő szakmunkásairól. /MTI/

- - -

A Béke-Világtanács ülésének tiszteletére 919 termelőszövetkezet, illetve csoport tett felajánlást

i Á/Szné/Hné No P

A Béke-Világtanács közelgő budapesti ülése széles visszhangra talált a dolgozó parasztok között is. A közösen gazdálkodók azzal is ki akarják fejezni békeszeretetüket, hogy e gyorsabb, jobb munkát végeznek. Tolna megyében például 141 termelőszövetkezet, illetve csoport tett felajánlást és közülük 102 már büszkén jelentette becsülettel eléget tett vállalatának. Hajdu megyében 54 termelőszövetkezet azzal akarja megünnepelni a Béke-Világtanács budapesti ülését, hogy csatlakozott a holdankénti 200 mázsás cukorrépa termésért indított versenymozgalomhoz.

Hazánkbanóddig összesen 919 termelőszövetkezet és csoport jelentette be, hogy munkafelajánlásokkal ünnepli meg a Béke-Világtanács budapesti ülését. /MTI/

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás

1953 június 9

óra

perc

Jól dolgozik a kaposvári mesterséges megtermékenyítő állomás

I Kő Hné No M A kaposvári mesterséges szarvasmarha-termékenyítő állomás, amely múlt ősszel költözött át új, korszerű épületbe, idén már eddig is igen jó eredményeket ért el. A tavasz eleje óta több mint 3500 tehén mesterséges megtermékenyítését végezték el. A vemhesülés 75,80 százalék között van. A termékenyítésre az állomás a legkiválóbb apaállatokat használja fel, ami jelentős mértékben hozzájárul a környék állatállománya minőségének megjavításához.

Nagy sikerrel vették fel a küzdelmet az állomás dolgozói a meddőség ellen is. Legutóbbi felajánlásukban vállalták, hogy az állomás körzetébe tartozó községekben elvégzik a tehenek meddőségi vizsgálatát. Ezt a vállalatukat teljesítették. Az állomás körzetébe tartozó községekben összesen 5074 tehenet vizsgáltak meg és 1511 tehenet azonnal kezelésbe vettek. A körzetükön kívül eső tíz községben is több ezer tehenet vizsgáltak meg.

Az állomás dolgozói - csak az orvosi vizsgálat és kezelés díját számítva - több mint 50.000 forint segítséget nyújtottak a községek állattenyésztőinek, mert mind a vizsgálat, mind a gyógykezelés díjtalan. Ebben a számban nincs benne a felhasznált gyógyszerek értéke. Ennél azonban sokkal nagyobb értéket jelent népgazdaságunk számára, hogy a kezelt tehenek legalább 60 százaléka kigyógyul a meddőségből és újra termékenységre állítható. /MTI/

Újabb barlangot tárt fel a Bükkhegységben a Magyar Hidrológiai Társaság miskolci csoportjának zombolykutató munkabizottsága

I Vid Hné Ká No P

A diósgyőri Lenin Kohászati Művek rekonstrukciója, valamint az egyre fejlődő Miskolc vízellátása elsőrendű feladattá tette a Bükkhegység vízviszonyainak pontos feltárását. A kutatások során a Magyar Hidrológiai Társaság miskolci csoportjának zombolykutató bizottsága megfigyelte, hogy Jávorkuttól mintegy 1000 méterre, az ugynevezett "bolhási víznyelőnél" a megfestett víz csak mintegy hat óra múlva jelenik meg a Garadna patakban. Az a feltevés alakult ki, hogy a víz hosszú utat tesz meg a földalatti barlangjáratokban.

A zombolykutató munkacsoport tagjai kemény munkával mintegy 50 köbméternyi kőtömeg kiemelésével elérték a víznyelő nyílását.
/folyt.köv./

Ko

/Ujabb barlangot....folyt/ i Vid Hné Ká No

A víznyelő kúrtőibe leszállók telefonon érintkeztek a külszínen maradókkal, mert a víznyelő tekervényes, többször megtörő utjain a hang még kis távolságra sem ~~sz~~ hallatszott.

A leszállás során ember által eddig még nem járt folyosókat, üregeket fedeztek fel, továbbhaladva pedig egy tágas termet, hófóhár, csillogó cseppkőoszlopokkal.

A munkacsoport tovább folytatja kutatását. Céljuk a Bükk vízviszonyainak felkutatása és eddig ismeretlen szépségeinek megismerése mellett a Bükk-hegység nagy barlangrendszer feltárása. /MTI/

Észszerűsítéssel, újítással tovább növelik háromnapos előnyüket a szinkron-műterem építkezésének dolgozói a békeverseny finisében

i SzB/CK/Hné Li M

A szinkron-műterem építkezésének dolgozói ötnapos hatóridőrövidítést vállaltak a Béke-Világtnács budapesti ülészakának tiszteletére. Június 1 óta már háromnap előnyük van, ezt a verseny döntő hetében nemcsak megtartani, hanem növelni is akarják.

Június 8-án, hétfőn munkakezdéskor Parádi József segédmunkás brigádja új munkaterületen kezdett dolgozni. A második ütem tetőfödémjének betonozását kezdték el. A brigád már az első percekben látta, hogy a szállítószalag, amely a betont a tetőre felvinné, nem ér el a betonkeverőgéptől a födémig. Betonkeverőgépet nem lehetett előbbrevinni, mert akkor a többi részlegben betonozók kerültek volna hátrányba. A kiváló brigád már eddig is sok nehézséggel találkozott a munkahelyen, de a nehézségeket mindig sikorúlt legyőzniük. A békeverseny eddigi szakaszában 210 százalékos teljesítményt értek el. Most sem akartak megállni és ezért azonnal cselekedtek.

A szállítószalagot 45 fokos szögben helyezték el. Négy oldalról facsuzdát készítettek, melyet rá szereltek a szalag végére. Így a beton a szalagról lecsuszlik a csuzdán a kívánt helyre. Rövid idő alatt elkészítették a csuzdát, utána így betonoztak. A délutáni órákig 208 százalékosat értek el és nem volt kiesésük.

/folyt.köv./ Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás

1953 június 9

óra perc

/Észszerűsítéssel, ujitással...folyt/ i SzB/CK/Hnó Li M

Lutor József ácsbrigádja sen marad el a békeverseny döntő szakaszában. A minőségi munkát végző brigád a verseny első részében 150 százalékon felül teljesítette napi előirányzatát. Már a múlt hét végén ujitást dolgoztak ki, amely nemcsak a munkanetet gyorsítja meg, hanem az anyagtakarékosságot is elősegíti. Már a múlt héten tudták, hogy új munkaterületet kapnak, erre a területre dolgozták ki ujitásukat. A hétfői napon a második ütem téglafalának betontámfal-zsaluzását kezdték el. A fal betonozását függesztett zsaluzással készítették elő. Ezt úgy oldották meg, hogy a már kész téglafalba pipa-alaku gömbvasrudakat építettek be, megfelelő mébre egymástól. A gömbrud falfelől első belső részén zsaluzótáblát helyeztek el, melyet a gömbvasrudhoz erősítettek s a deszka és a téglafal közötti részt bebetonozták. Amikor a beton megköt, akkor ugyanazt a zsaluzódeszkát felemelik a következő gömbvasrudig. Így folytatják a zsaluzást a fal tetejéig. A zsaluzóanyagot így ötször is fel tudják használni, és ezen az útemen 200 négyzetméter új faanyagot takarítanak meg.

A függesztett zsaluzás alkalmazásával június 8-án a brigád 173 százalékos teljesítményt ért el./MTI/

A Rákóczi ünnepségek előkészületei vidéken

Vid -cz/-cz/Hnó Bc M

A Rákóczi-szabadságharc 250. évfordulójának megünneplésére nagy lelkesedéssel készül az ország dolgozó népe. A nyár folyamán Tolna megye minden községében megemlékeznek a szabadságharc eseményeiről és a megye minthogy 120 községben és településén tartanak előadást a Szabad Föld Vasárnapok keretében II. Rákóczi Forogról. Nagyobb ünnepségek lesznek Szekszárdon, Dunaföldváron és Simontornyán.

Somogy megyében július elején Kaposvárott az abad-téri előadás keretében ismertetik a Rákóczi-szabadságharc jelentősebb eseményeit, a kaposvári muzeumban pedig kópkiallítást rendeznek II. Rákóczi Forogról és a szabadságharc emlékeiből./MTI/

Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 17. kiadás

1953 június 9

óra

perc

Husz kombájnnal több arat az idén a Csongrád-megyei termelészövet-
kezetekben

i Vid Hné Ká No M

magyar

1949-ben, amikor az első parasztküldöttség vissza-
tért a Szovjetunióból, hallottak először a Csongrád-megyei dolgozó
parasztok a kombájnról. És amikor 1950 júniusában Hódmezővásárhely
utcáin a diadalkapu alatt végiggördült az első szovjet kombajn,
ezrek és ezrek nézték csodálattal. A dolgozó parasztek tömegesen ki-
sérték a székutasi "Petőfi" tsz százholdas buzatáblájához, száz és
száz szempár kíváncsian figyelte hogyan dolgozik, hogyan mozog az
Orriási gép. Kíváncsian forgatták a kihulló szalmát, vajjon szorja-e
a szemet?

Nem sok idő telt el azóta, mindössze három év.
A szovjet gép segítségével a szovjet kombajnok mintájára már a ma-
gyar gyártmányú kombajnok is egymásután készülnek az EMAG gyárban.
Csongrád megye dolgozó parasztjai is évről-évre jobban megszeretik
a gépeket. Valamennyi tsz minden kalászosát kombájnnal szeretné arat-
ni. A deszki "Kossuth" tsz, ahol tavaly még az aratás előtt akadtak
kételkedők, az idén 200 hold gépi aratásra szerződött. Tavaly 15
kombajn és 65 aratógép 7634 holdat aratott le a megye termelészövet-
kezeteiben. Az idén husz új kombajn érkezett a gépállomásokra, a gépi
aratásra váró terület 19060 holdra növekedett.

Az öthónapos iskolárcél nemrég 44 új kombajnvezető
került ki, akik gondosan előkészített gépekkel várják az aratás meg-
kezdését. Napról-napra többen csatlakoznak Balla József deszki kombajn-
vezető felajánlásához, aki tavaly 180 holdat aratott le és most vál-
lalta, hogy a 200 holdas előirányzatot kétszeresére teljesíti.
A gépek menetirány-tervét már elkészítették és amint aratásra érik
a gabona, 35 kombajn és 83 aratógép kezd munkához, hogy 4500 dolgozó
paraszt fáradságos munkáját takarítsa meg naponta. /MTI/

Vas megye mezőgazdasági dolgozói jó munkával készülnek a Béke-
Világtanács budapesti ülésére

Vid Hné MS No P

Vas megye mezőgazdasági dolgozói is nagy szorga-
lommal végzik munkájukat a Béke-Világtanács budapesti
ülésének tiszteletére és eredményeikkel tesznek hitet törhetetlen
békeakarataikról.

/folyt.köv./ Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás

1953 június 9

óra perc

/Vas megyefolyt/ Vid Hné MS No P

Hegyhátszentjakab községben újabb 37 dolgozó paraszt felővi, 27 dolgozó paraszt pedig egész viasztojás- és baromfibeadási előirányzatának tett eleget.

A kistrákos "Alkotmány" tsz tagjai a Béke-Világ tanács ülésének tiszteletére a családtagok bevonásával két nappal a kitűzött határidő előtt sikerjüket befejezni a buza és rozs aratását. A fogatokat is számbavették, hogy minden igaerejüket a gabonabehordásra fordíthassák. A tagság egy része most a magtár tisztításán és fertőtlenítésén dolgozik.

A telekesi "Petőfi" termelőszövetkezet betakarítási és begyűjtési békeversenyre hívta fel Vas megye valamennyi termelőszövetkezetét. A tsz tagjai vállalták, hogy 270 hold őszi és tavaszi gabonájukat 8 nap helyett 7 nap alatt aratják le. Brigádokban végzik majd az aratást és a brigádokon belül négy kaszás aratcsoportot szerveztek. A gabonát az aratás napján keresztberakják és a tarlót 48 órán belül felcseréltetik. Utána rögtön elvégzik a tarlóhántást és négy napon belül a másodvetést. Vállalták még, hogy a gabonát 7 napon belül behordják és a cséplést augusztus 10-re befejezik. A tsz tagjai a cséplőgéptől, az első gabonából teljesítik beadási kötelezettségüket. /MTI/

A tiszavasvári gépállomás felkészült az aratás-cséplés munkáira

Vid Hné No P

A Szabolcs-Szatmár-megyei gépállomásokon folynak a szemlék az aratás-cséplési munkák előkészületeire. Tavaly a megye gépállomásai időben végeztek az aratással s idén az elsők között akarnak végezni.

A tiszavasvári gépállomás, amely a megye legnagyobb gépállomása, 15 kombájjal és 25 aratógéppel segíti majd a tiszalóki járás 21 termelőszövetkezetét és csoportját. A gépállomás már megkezdte a kombájnok bejáratását. Az agronómusok térképen lefektették a kombájnok és aratógépek menetirány-tervét s így a gépek folytonosan minimális üresjáratokkal tudják a munkát elvégezni. A gépállomás főgépésze elkészítette a zavartalan üzemeltetés ütemtervét, a gépállomás igazgatója pedig kidolgozta a kombájnok és az aratógépek ellenőrzési tervét. A gépállomás vezetősége minden nap eljut ellenőrző útja során minden aratógéphez és kombájnhoz. A gépállomás agronómusai számbavették azt is, hogy a termelőszövetkezetek hány löcske- és gereblyével és kézi-gereblyével rendelkeznek. /folyt. köv./

ka

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás

1953 június 9

óra perc

/A tiszavasvári...folyt/ Vid Hné No P

Ez főleg azért fontos, mert ha nem gereblyóznak időben, késik a tarlóhántás és a másodnövények elvetése. Nagy gondot fordítanak a kombájn-szórók kijelölésére is, arra törekednek, hogy minden kombájn-területnek egy szórója legyen, ahol a gabonát központilag szárítják és tisztítják./MTI/

Az aratás meggyorsítására több erdőgazdaság szocialista együttműködési szerződést kötött állami gazdasággal

i Ar/B/Hné No M

Közelodik az aratás ideje. Jól szervezett, gyors munkára lesz szükség, hogy a búzát időben levághassák.

Az erdőgazdaságokban ősszel és tavasszal vannak a legfontosabb munkák. Ezért a dolgozók úgy határoztak, hogy a kenyérszűcsata nagy harcában segíteni fognak az állami gazdaságoknak. Ennek érdekében több erdő és állami gazdaság szocialista együttműködési szerződést kötött egymással. A szerződés szerint a gazdaságok egymást segítik a nagy munkák idején.

A diósjenői erdőgazdaság például a borosberényi állami gazdasággal kötött szerződésben vállalta, hogy aratásra ötven embert, behordásra pedig 15 pár lófogatot küld át az állami gazdaságnak. Az állami gazdaság viszont ősszel az erdőszítési munkák időszakában mintegy 80 embert és a szállításokhoz 15 pár lófogatot ad az erdőgazdaságnak. A győri erdőgazdaság 24 cséplőmunkást biztosított a kistölgyfajmajori állami gazdaság részére. Hasonló szerződést kötött a hornádvölgyi erdőgazdaság a tokajhegyaljai állami gazdasággal és a soproni tanulmányi erdőgazdaság a soproni állami gazdasággal./MTI/

Wéber Dezső sztahanovist a vājár békekisgyűlést tart...

Vid Hné -cz/ M

tarts: - Wéber elvtárs, erre szeretnénk megkérni, hogy a bányában békekisgyűlést.

Wéber Dezső a várpalotai bánya sztahanovista csoportvezető vājára az első pillanatban tiltakozni akart. Népesebb csoportban még beszélni sem igen szokott s fiatalombor létére ő tartson gyűlést az idősebb, tán tanultabb bányászoknak? /folyt.köv./

KO

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 20. kiadás

1953 június 9

óra

perc

/Wéber Dezső...folyt/ Vid Hné -cz M

Igaz, olvas ujságot, szemináriumra is jár, de előadást tartani a nemzetközi helyzetről - ez túl nehéz feladat. Mindez egy perc alatt futott végig az agyán, aztán mégis határozottan csongett a hangja:

- Rendben van, elvtárs, megtartom a békekisgyűlést.

x x x

Születő, alakuló város esti fénye-zaja szűrődik be az ablakon. Wéber Dezső előtt kitergetett ujságok, könyvek, broszúrák. Tényeket, a datokat gyűjt az imperialisták háborus készülődéseiről s amint arról olvas, milyen ott a dolgozó fiatalok helyzete, megáll egy kicsit. A maga életére gondol, ami ugy különbözik az imperialista elnyomás alatt sinylődőktől, mint a ragyogó fényesség a vaksötét éjszakától.

Eldugott Zala-megyei kisközszégből, Novából való. Az apja agrárproletár volt, ő is szinte pendelyes korában tanulta már meg, mi az éhbérért végzett munka. A felszabadulás után megváltozott körülötte a világ, de ő még nem igen nyitotta ki a szemét, nem sokat látott belőle. Erdőmunkás lett. Aztán a várpalotai bányába került. A bánya egyik legjobb vájára vette maga mellé. Mellette, a bányászok között, a bánya, a nagyüzem légkörében vált más emberré, ipari munkássá. Együtt nőtt a gazdag szénmezőjű, növekvő bányával, a szocialista várossá fejlődő Várpalotával. Szépirodalmat olvas, természettudomány kérdéseivel foglalkozik, a lakásában rádiót hallgat - azelőtt tán azt sem tudta, hogy ilyesmi létezik.

Gyorsan tovább akarta folytatni a jegyzetelést, hiszen nagyon elkalandozott a témától. Elkalandozott...? Lehetett volna-e a tudatlan bányászfiuból szellemi-látóköri munkás, ha nem fejlesztői iparunkat, bányáinkat? Lehetne-e szépen berendezett lakása egy új, többemeletes házban, ha nem építünk városokat, hanem rombolnánk? Igaz, őt nemcsak a város, a bánya érinti közelről, hiszen szülei ott laknak most is a Zala-megyei kisközszégben. De ez a kisközség is csak a béke országában kaphatott rövid néhány osztendő alatt villanyt, szülőotthont, orvosi rendelőt, mozit s ki tudná sorolni, hogy még mi mindent... / a béke, a terv? Ka

Mégis, vissza kell térni az "eredeti témához". A béketábor országairól jegyzetel most, arról, hogy a mi népünk is békét akar, hiszen országot átformáló terveinket csak is válthatjuk jók valóra. /folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 21. kiadás

1953 június 9

óra

perc

/Wéber Dezső...2.folyt/ Vid Hné -oz M

De az országos tervek mellett eszébe jutnak a maga apró, de mindentől mégis elválaszthatatlan tervei. Azelőbb már arra gondolt, megvan már mindene, de a vágyak mindig a már kézzelfogható valóság előtt járnak. "Mellene még több új butor, tanulni is szeretne még sokat. S a legfőbb, hathónapos kicsi fiának jövője... lehet, hogy vágár lesz vagy bányamór-
nők, talán orvos. Ha béke van, lehet bármi, ami felé kedve, tehetsége hívja.

x x x

Műszakváltás a vármalotai Ferenc-mezőben. Szénporos arcokból eszillognak a szemek. A nagyszerű jövőbe néznek, amely a béke országában éppen olyan valóság lesz, mint ahogy az a megszüpült jelen. Wéber Dezső sztahanovista csapatvezető békekisgyűlést tart. Akik csak hozzászólnak, arról beszólnek, hogyan őrizték meg minden ellenségtől a béke gazdag termőföldjét, amelyben igaz jelenné érnek legmerészebb terveik, vágyaik.

x x x

Három nappal a békekisgyűlés után a Wéber-csapat jelentette: "Helytálltunk a "péntek-mozgalomban", négy és fél nap alatt teljesítettük hat napi tervünket."./MTI/

A városföldi állami gazdaság jól felkészült az aratás-cséplésre, de szígyenletesen elmaradt a növényápolásban

i Vid Hné Ká No M

Kecskeméten, a városföldi állami gazdaságnak 1616 hold kalászos vetése van. Bő termés ígérkezik ebben az évben. Még 363 holdas homokos területen lévő rozstábláról is kétszerannyi termésre számítanak mint tavaly. A gazdag termés veszteségnélkül való betakarítására jól felkészült a gazdaság. Az ir oda falára felfüggesztett térképen különböző színekkel jelzik, melyik gép hol végzi a munkát. Öt kombájnjuk részére már a vetésnél biztosították a kellő nagyságu területet. A 30 holdnál kisebb területeken három "Knotek" géppel aratnak. A táblák sarkainak és a dönt gabonák lekaszállására 41 d olgozót szerződtettek. A gazdaság vezetősége úgy számított, hogy a gépek jó kihasználásával 6 nap alatt elvégzik az aratást. Felkészültek a kéve és a kiesévelt gabona behordására is. A kombájnoktól két teherautó és három vontató szállítja a magot a raktárba./folyt.köv./ KO

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 22. kiadás

1953 június 9.

óra

perc

/A városföldi...folyt/ i Vid Hné Ká No M

A behordásra az erdőgazdaságtól 15 lovasfogatot kértek kölesön. Gyorscséplésre három gépet alakítottak át. Az aratással egyidejűleg vágják majd a tarlóhántást is. Már kijelöltek közel 500 hold területet, ahova az aratás után nyomban csalamádé, cirok, muhar, köles, takarmánykáposzta és kukorica kerül.

Mindezt azonban csak akkor tudja a gazdaság idejében megvalósítani, ha meggyorsítja a növényápolást, amellyel eddig szégyenletesen elmaradtak. A többszáz holdnyi kukorica, napraforgó és egyéb kapásnövény nem fejlődhetett kellően, mert a legtöbb helyen elnyomta a gyom. A 270 holdon négyzetesen elvetett kukoricájukat még csak most kapálják először.

A munkákkal már időben vég^{ez}hettek volna, ha a gazdaság vezetősége és a szakszervezet a tavasszal igen élénk versenymozgalmat nem hanyagolja el a növényápolás idején. Az elmaradásnak nem kis részben oka a laza munkafegyelme is. Nem egy esetben megtörtént, hogy több dolgozó a munkaidő alatt elhagyta munkahelyét. A szakszervezet nem mozgósította a dolgozókat minden perc jó kihasználására a növényápolás időbeni elvégzéséért. A gazdaság dolgozóinak most megkészszerzett szorgalommal kell pótolniok eddigi mulasztás aikat./MTI/

Felvételi vizsgák a budapesti zeneművészeti szakiskolákban

k NM § Hné M1 M

A Bartók Béla Zeneművészeti szakiskolában /V. Semmelweis utca 12./ és az Erkel Ferenc Zeneművészeti Szakiskolában /VI. Nagymező-ú. 1./ a felvételi vizsgák július 1-én kezdődnek.

Jelentkezni lehet az összes tanszakokra június 15-től 20-ig, délelőtt 10-12 óráig és délután 4-6 óráig mindkét intézet irodájában. Bővebb felvilágosítást ugyanott adnak./MTI/

Ko

B. 23. kiadás

1953 június 9.

óra zero

A szovjet módszerek alkalmazásával érték el kiváló eredményeiket a balkányi állami gazdaság tehénészei

i Vid MS/TI/tot No P

1951-ben a szovjet parasztküldetés látogatásakor a szovjet elvtársak a balkányi állami gazdaság dolgozóinak javasolták, vezessék be a napi háromszori fejést és a tőgymasszázst, ezenkívül átadták az állatok etetésének és gondozásának fejlett módszereit is.

A balkányi állami gazdaság tehénészetének dolgozói azóta nagy eredményeket értek el a szovjet módszerek alkalmazásával. Az átteleltetés nehéz gondjai mellett is sikerült az istállóátlagot ló literen tartaniok. Gondosan beosztották takarmány készletüket és takarmánykonyhával biztosították az állatok friss és változatos ellátását. A tejhozamot hónapról-hónapra fokozták. Első negyedévi tervüket 68.000 liter tej helyett 90.218 literre teljesítették. Tavasszal, zöldtakarmány etetésével az istállóátlagot 12.3 literre emelték. Megvalósították az egyedi takarmányozást is, minden liter tej után negyven deka abrakot kapnak a tehenek. Pontosan betartják az etetési időt és nagy gondot fordítanak a tisztaságra.

A tehénészek párosversenyben végzik a munkát. Tóth György, az állami gazdaság legjobb tehénésze Ignác Ferencsel áll párosversenyben. Tóth György a múlt héten 12 tehen után állandóan tartotta a 15 literes fejési átlagot. Két tehéntől egyenként 28 liter tejet fej naponta. /MTI/

- - -

Özv. Kiss Józsefné tokorcsi dolgozó parasztasszony készül a Béke-Világ tanács budapesti ülésére

i Vid Ká/tot No M

A Béke-Világ tanács közelgő budapesti ülésére Vas megyében is ezer és ezer dolgozó paraszt készül jó növényápolási munkával, a beadási kötelezettség teljesítésével. Tokorcs községben Özv. Kiss Józsefné 5 holdas dolgozó parasztasszony, mint békeharcos és népnevelő, személyes példamutatásával is bebizonyítja harcos békeakarátát.

Kissné a községben mindenki szereti, becsüli, tanácsokat kérnek tőle, hallgatnak szavára, követik jó példáját. 5 hold földjén példamutatóan gazdálkodik. Répáját már háromszor megkapálta, burgonyáját először töltögette. Az új módszereket is bátran alkalmazza: rozsföldjén pótbeporzást végzett.

Beadásban is élenjár Kissné. Egészévi baromfi, tojás és vágómarhabeadását 110 százalékra teljesítette. Június havi tejbeadásának is eleget tett már. Így készül Kiss Józsefné a Béke-Világ tanács

ülésére. Tetteikkel is harcol a békéért. Jó példáját követi a többi dolgozó paraszt is; a községben alig van elmaradó. /MTI/

- - -

Ko

Malomiparunk felkészülten várja az új gabona őrlését

i Fe/Szné/tot i P

Malomiparunk számolva a jó minőségi és mennyiségi termékkel, felkészülten várja az új gabona őrlését. Idén, a korábbi évek gyakorlatával szemben, csaknem egy hónappal előbb fejezik be a malomipari vállalatok az évenkénti karbantartási munkálataikat.

Ötéves tervünk ebben az évben a malomipar területén is hatalmas változásokat hozott. A villamosított malmok száma a múlt évihez képest 10 százalékkal emelkedett. Karcagon is korszerű villamosított malomról már idén. Villamosították a sellyei, szentesi és egész sor más malmot is. Az elavult, félévszázados meghajtógépek helyett ezekben a malmokban üzembiztos, könnyen kezelhető villamosgépeket szereltek fel, amelyekkel jelentős szénmegtakarítást értek el és a minimálisra csökkentették az üzemzavarokat. A putnoki malmot is, - amely az ország legnagyobb vízturbinameghajtású malma, - átszerelték. Most feleannyi gépegység végzi el a munkát itt, mint korábban. A budai malmot szovjet tapasztalatok felhasználásával az ország legnagyobb rosmalmává építették át. Új malom épült Győr-győsen és Tiszafüreden is, Erseküzdvarthen pedig az ország első pneumatikus malma létesült.

Igen számottevő, hogy malomiparunk ebben az évben egész sor szovjet műszaki tapasztalatot használ fel, amelyeknek gyakorlati alkalmazására már az első gabona őrlésekor sor kerül. Ezek a módszerek egész malomiparunk termelékenységét emelik, másrészt a liszt minőségét is javítják. Igen jelentős Danyilinnak, a moszkvai malomkombinát főmérnökének ujtása, amelynek lényege, hogy a malmok lisztőrlőhengereit a korábbi sima felület helyett rovátkolással látják el. A gabonaőrlőhengerek így könnyebben forognak, ami nemcsak a gépek kapacitását növeli, hanem komoly energiamegtakarítást is jelent. Az ujtás bevezetése által egy mázsa gabona őrlésénél 0,5-1 kilowatt áramot takarítanak meg. A minőségi gabonafeldolgozás érdekében ugyancsak szovjet módszert használ fel malomiparunk. A malmok a technológiai eljárásokat, utasításokat már jóelőre megkapják.

Malmaink a jobbminőségű liszt eléréséért fokozott gondot ügyelnek a tárolásra. Június végére várják a fővárcsi malmokba az első gabonaszállítmányt. Az új gabona beérkezése előtt valamennyi rektárt fertőtlenítik. /MTI/

Ko

B. 25. kiadás

1953 június 9.

óra perc

A "Za ljudsko zmago" legújabb számának tartalma

k M/tot

A "Za ljudsko zmago", a Magyarországon élő jugoszláv forradalmi emigránsok lapja legújabb számában a vezércikk címe "Leleplezni a titóisták fasiszta propagandáját". A lap közli Borisz Versztovsek cikkét a "munkástanácsokkal" kapcsolatos titóista demagógia csődjéről. Leleplező adatokat közöl arról, hogy az ugynevezett "munkástanácsok" csak a tőkés direktorok önkényes határozatainak leleplezésére szolgálnak. A maribori vasuti műhelyben, a ljubljánai "Remont" gyárban és más üzemekben az UDB által jelölt olyan embereket "választottak" meg a "munkástanácsokba", akiket a munkások nem is ismertek. Az ugynevezett "munkástanácsok" tagjai magas jutalékokat kapnak a gyár profitjából szolgálataik fejében. A munkások leleplezték a titóisták munkástanácsainak igazi szerepét.

"Harcoljunk ifjúságunk amerikai ál-kulturával való mérgezése ellen" cím alatt Kővágó Mária leleplező tényeket közöl arról, milyen mérgező hatással vannak az amerikai filmek és ponyva irodalom a jugoszláv ifjúságra. Kragujevácon egy fiú, alkalmazva a gengszterfilmekben tanultakat, megölte barátját. A zágrebi bíróság előtt az utóbbi időben 39 ifju bűnöző ügyét tárgyalták, akik az amerikai filmek hatására követték el bűntetteiket. Majda Zagorc írásában a szerencsétlen jugoszláv gyermekek életéből közöl képeket: egy anya gyermekével együtt a nyomor elől a halálba menekült, Boszniában gyermekek halnak éhen, otthon nélküli gyermekek a parkok padjain töltik az éjszakát.

Bogdán Pejovics cikke arról szól, hogy milyen módon hatolt be a külföldi, mindenekelőtt az amerikai tőke Jugoszláviába. Hirt ad még a lap arról, hogyan harcolnak a dolgozó parasztok a titóisták azon kísérletei ellen, hogy tőkés nagybirtokokon szolgálkává és napszámosokká változtassák őket. Beszámol a dolgozók és az ifjúság militarizálás-ellenes harcáról. Ötletes karikatúrát közöl arról, hogy az amerikaiak a gyarmati hadseregekre jellemző rövid nadrágot vezették be a jugoszláv hadseregben. /MTI/

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 26. kiadás

1953 június 9.

óra perc

A növényápolásban élenjáró traktorosaink

i Vid MS/TI/tot Ká M

Az esős időjárás országszerte igen kedvez a növények fejlődésének, de ugyanakkor fokozottan előtérbe állítja a növényápolás, a gyomirtás munkáját. Tekintettel a megnövekedett feladatokra, igen fontos, hogy traktorosaink minél nagyobb területet húzassanak meg géppel. A Béke-Világtanács budapesti ülészakánának tiszteletére legjobb traktorosaink felajánlásokat tettek a növényápolási munkákkal kapcsolatban. Kiváló eredményeikkel, gondos munkájukkal példát mutatnak társaiknak és a mezőgazdaság minden dolgozójának.

Szabó Károly, a villányi gépállomás traktorosa ezer holdon vállalt tavaszi növényápolási munkát a Béke-Világtanács ülésének tiszteletére. A vállalt teljesítése érdekében napról-napra tökéletesíti munkamódszerét. Gépre órát szerelt, hogy percről-percre figyelemmel kísérhesse teljesítményét. Kullós kapáját ötsorosról hétsorosra alakította át, hogy ezzel is gyorsítsa munkáját. Munkaidőjét teljesen kihasználja. Amíg munkagépkezelője a kapát váltja, ő maga elvégzi Zetor traktorán a szükséges karbantartási munkát.

Szabó Károly az ország egyik legjobb traktorosát, Tóth Lászlót hívta ki párosversenyre. Munkájában minden segítséget megkap a gépállomás vezetőitől, akik előre felméri a területet és három napra kidolgozzák az órántemtervet. Szabó Károly a segítséget azzal hálálja meg, hogy traktorostársainak is átadja munkamódszerét. Egyik tanítványa bátyja, Szabó József, a másik Miklái Zoltán. Mindketten szerdán kezdik meg órántemterv szerinti munkájukat. Miklái G. 35-ös traktorával hétfőn hat óra alatt 25 holdon végzett a kukorica kapálásával és eddigi 265 holdas teljesítményével a második helyen áll a villányi gépállomás traktorosainak versenyében. Most párosversenyre hívta ki munkamódszerátadóját, Szabó Károlyt, aki június 9-ig ezerholdas felajánlásából már 470 holdat teljesített.

Pék János traktoros vállalásának teljesítését a tamási gépállomás vezetői hátráltatták

Nagy lelkesedéssel dolgozik 800 holdas felajánlásán Pék János, a tamási gépállomás traktorosa. Május 30-ig 25-ös Zetor traktorával 240 holdat kapált és 36 holdat fogasolt meg. A gépek összekapcsolásával, a munkaidő jó kihasználásával érte el kiváló eredményét. Még a dombos terepen is hét lókpát vontatott Zetorjával. Május 30-án azonban megrepedt a Zetor motorháza. A gépállomás vezetői ekkor ahelyett, hogy másik gépet adott volna Pék Jánosnak, Kp
folnt.köz.

B. 27. kiadás

1953 június 9.

óra perc

A növényápolásban élenjáró ...folyt./ i Vid MS/TI /tot Ká M

az esős időre való hivatkozással szabadságra küldte. A megyei gép-állomási igazgatóság keményen meg bírálta a temési gépállomás vezetőit, akik helytelen intézkedésükkel legalább száz hold növényápolási munkái elvégzésétől ütötték el Pék Jánost. /hétfin reggel azután ismét traktorra ülhetett Pék János és 20-as Cornia traktorával 13 holdon végzett növényápolást. /MTI/ /Június 8-án

Az MTH legszebb üdülőibe mennek pihenni a másodéves vasipari tanulókból lett gyakorló szakmunkások.

i Vid Ha/TI/tot Li M

A múlt hónapban a vasipari tanulóknak mintegy 10 százaléka tette le a szakmunkásvizsgát. Ezek a fiatalok előbb vizsgáztak, mint a többiek, mert az év folyamán a műhelyben is, az iskolában is kiváló eredményeket értek el. Ezért most már mint gyakorló szakmunkások állhatnak gépek mellé. Legtöbbjük már a vizsga előtt és azóta is teljesítménybérben dolgozik. Már több mint két hete dolgoznak munkahelyeiken az új esztergályosok, mészerezések, lakatosok és ezerszámkészítők. A fiatal, gyakorló szakmunkások legnagyobb része becsülettel megállja helyét a Rakosi Mátyás Vas- és Fémművekben, a MÁVAG-ban, a diósgyori Lenin Kohászati Művekben és az ország más gyáraiban. Néhány nap múlva, június 15-én és 16-án Balatonboglárra és Siófokra mennek üdülni a másodéves vasipari tanulókból lett gyakorló szakmunkások. Az MTH két legszebb üdülőjében kétéltés ingyenes pihenést biztosít számukra. A boglári és siófoki MTH üdülőiben ők lesznek az első vendégek. Az üdülőket nemrégiben hozták rendbe, korszerűsítették és kibővítették, hogy májusban szakmunkásvizsgát tett tanulók közül a legjobb 600 fiatal kényelmesen, gondtalanul üdüljön. /MTI/

Menetrendi felhívás

k & tot KOM Li P

A közlekedésügyi minisztérium gépjárműközlekedési főosztálya felhívja a városi, községi tanácsokat, üzemek, vállalatok vezetőit, az iskolák igazgatóit, valamint az autóbusszjáratokat igénybevevő utazóközönséget, hogy a készülő téli autóbussz menetrend összeállításához észrevételeiket, adataikat június hó 18-ig feltétlenül juttassák el a területileg illetékes MÁVÁUT főnökséghez, vagy kirendeltséghez. Különösen fontos, hogy a tanácsok, vállalatok, iskolák a növekvő munkaslétszámot, az eddigtil esetleg eltérő szállítási irányt, a várható munka kezdést és az őszi iskolaidény folyamán bejáró tanulók számát a fentebb jelzett időre megadják. A késve

érkező közléseket a MÁVÁUT Központnak az anyag feldolgozására rendelkezésre álló idő rövidege miatt nem áll módjában figyelembe venni. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 28. kiadás

1953 június 9.

óra perc

Időjárásjelentés. A Meteorológiai Intézet jelenti június 9-én,
déli 12 órakor:

& tot M

Az Alpok és a Földközi tenger nyugati medencéje felett kialakult nagyterjedésű ciklon hatására folytatódik a páradus meleg levegő áramlása a Balkán félszigeten és a Kárpát medencén át észak, északnyugat felé.

Hazánkban hétfőn napközben és a keddre virradó éjtszaka többfelé, főleg a nyugati megyékben kiadós záporosók és zivatarok voltak. Szentgotthárdon 49, Kőszegen 48, Szombathelyen 45, Sopronban 44, Csornán 31, és Székesfehérvárott 24 mm. csapadékot mértek. Ceglóden jég is esett. A hőmérséklet kedden 27-30 fokig emelkedett. Éjtszaka is fülledt maradt az idő, egyes helyeken még 20 fok alá sem hűlt a levegő.

Budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 4,4 fokkal, a légnyomás napi középértéke 0,1 mm-el magasabb volt, mint a sokévi átlag.

Budapesten kedden 12 órakor a hőmérséklet 24 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 mm, mérsékeltén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás szerda estig: változó felhőzet, többfelé záporosó, zivatar. Isőnként élénk déli, délnyugati szél. A meleg kissé mérséklődik.

Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: szerda reggel 15-18, délután 25-28 fok között. /MTI/

- - -

9

B 29. kiadás

1953 június 9

óra perc

A Magyar Acélárugyár kovácsolóműhelye már 90 tonna kovácsolt acélt gyártott terven felül a második negyedévben

i Ga/tot/Hné Ni M

A Magyar Acélárugyár dolgozói felajánlották: második negyedévi tervükön felül 1,600.000 forint értékű árut a dnak népgazdaságunknak.

A kovácsolóműhely vállalta, hogy a második negyedévben 50 tonna terven felüli kovácsolt acéllal járul hozzá a felajánlás sikeréhez. Május végén büszkén jelentették: vállalásukat teljesítettük.

A siker újabb eredményekre buzdította őket. A Béke-Világtanács ülésének tiszteletére vállalták, hogy további 20 tonna terven felül kovácsolt acéllal tesznek hitet a béke mellett. A vállalás teljesítése érdekében Badios István sztahanovista préskovács jobban megszervezte munkáját. Már két-három nappal hamarabb előkészíti a soronkövetkező munkához szükséges szerszámokat, anyagot. Ezzel is időt takarít meg. A kemencét eddig úgy használták, hogy egyszer több darabot tettek bele és a munkadarabokat csak akkor vették ki, amikor valamennyi elérte a sajtolási hőfokot. Badios István az adagolásnál körforgást vezetett be és ezzel a melegreválás idejét teljesen kiküszöbölte. Ezzel a módszerrel június 6-án 213 százalékot ért el. Hasonló újítások, valamint a műhely dolgozóinak jó munkája nagymértékben hozzájult ahhoz, hogy a műhely a Béke-Világtanács budapesti ülésének tiszteletére tett vállalását már 20 tonnával teljesítette. Ezzel az eredeti 50 tonna helyett 90 tonnát adtak eddig terven felül a népgazdaságnak. A Magyar Acélárugyár a második negyedévben eddig már 1,528.000 forint értékű árut termelt terven felül./MTI

A mezőturi "Haladás" tsz-ben már a kétkedők is meggyőződtek a gépi kapálás nagy előnyeiről

i Vid Hné Ká No P

A mezőturi "Haladás" tsz 840 holdon termel idén kapásnövényeket. A tsz növénytermelő brigádjaiban többen még nem is olyan régen úgy gondolták, hogy fogatokkal és kézi erővel el tudják végezni a növényápolási munkákat a gépállomás segítsége nélkül is. Amikor az első három traktor kultivátorokkal megérkezett a tsz gazdaságába, Gellért Sándor brigádja területén nem engedte dolgozni a gépet. Ezt mondták Gellért Sándor és Szücs István brigádvezetők is. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30. kiadás

1953 június 9

óra

perc

/A mezőturi "Haladás" tsz-ben...folyt/ 1 Vid HnKá No P

- Ez a nehéz gép/^{nem}kapálásra való, nagyon megnyomja a talajt - mondotta.

Gellér Sándor, Szűcs István és társainak véleménye a gépi munkáról hamarosan eljutott Bojti Jánoshoz az... mezőturi gép-állomás vezető mezőgazdászához. Bojti először meggyőző érvekkel próbálta bebizonyítani a kétkedőknek, hogy a gépi növényápolás olcsóbb és gyorsabb, mint a kézi vagy a fogatos munka, de hamarosan belátta, hogy nem sikerült eredményt elérni. Erre másnap reggel egy "Zeta", egy G 35-ös körmös és egy R 35-ös gumikereki traktor irányított a Gellért-brigád területére. A tsz tagjai nagy figyelemmel kísérték a gépek munkáját. Amikor a traktorok néhányat fordultak a hatalmas kukoricatáblán, Bojti János megkérte a kétkedőket, mutassák meg neki azokat a sorokat, amelyeken a G 35-ös és az R 35-ös traktor ment végig.

- Nem láttunk semmi különbséget a nehéz és a könnyű traktorok munkája között - ismerték el Gellér Sándor és társai - minden sort rendesen kapáltak meg.

Az elmúlt héten már nem három, hanem nyolc kultivátorral dolgoztak a traktorosok a "Haladás" tsz-ben s 460 hold területen végezték el a sorközi művelést. Néhány napig, az eső miatt szünetelt a munka s nagyra nőtt a gyom. Most derült ki csak: a tsz tagjai milyen nagy hibát követtek el azzal, hogy nem a növényápolás kezdetén hívták segítségül a traktorosokat. A növénytermelő kérések elhárították: a gépek segítségével s a fogatok igénybevétele miatt a Béke-Világ tanács budapesti ülészakánának kezdetéig behozták a saját hibájukból eredő elmaradást. /MTI/

Június 12-én nyílik meg Miskolcon a III. Országos Ujítókiállítás

1 TP Hnó Hbj Szia

/idén tavasszal

Június 12-én, pénteken nyílik meg Miskolcon az MSZT székházban a III. Országos Ujítókiállítás, amely /százezres tömegeket mozgósított Budapesten. A kiállítást hasonló nagy érdeklődéssel várják Miskolc és környékének dolgozói is.

A kiállításnak nemcsak az a célja, hogy felfelelő köztassa az eredményeket, hanem hogy megismertesse a dolgozók s széles körét a legjobb ujításokkal s ilyen módon alkalmuk legyen átvenni az élenjárók tapasztalatait. Az országos ujítókiállítás módját nyújt a legszélesebbkörű tapasztalatcsere. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31. kiadás

1953 június 9

óra

perc

/Június 12-én nyílik meg....folyt/ 1 TP Hné Gbj Szia

A III. Országos Újítókiállításal egy időben a MTESZ szakelőadásokat rendez iskolákon./MTI/

A selypi cementgyár klinkerégetője a Béke-Világtanács ülése előtt eredményeik fokozásával harcolnak félévi tervük maradéktalan teljesítéséért

Vid Hné Sz Li Szia

A selypi cementgyár klinkerégetője eredményesen dolgozott az elmúlt hónapban. A II-es számú kemence klinkerégetője -Liptai Kálmán, Szűcs János és Korek József égetőbrigádjai a klinkerégetők országos versenyében 108,7 százalékos tervteljesítéssel az élre kerültek.

Ahogy közeledik a Béke-Világtanács budapesti ülése, úgy fokozzák eredményeiket. A Szűcs és Fazekas klinkerégető brigádok versenyre hívták Mayer Károly Kossuth-díjast, a tatabányai cementgyár klinkerégetőjét és vállalták, hogy havi terveik túlteljesítése érdekében kemencéjük havonkénti üzemidejét 650 órától 700 órára emelik.

A lelkes versenyben a gyár klinkerégetője elősegítették, hogy a cementüzem kedd reggelig esedékes havi tervét 114,6 százalékra teljesíthette. Hétfőn napi tervük 138,8 százalékos teljesítésével ismét törlesztették levelei adósságukból és közelebb értek kitűzött céljukhoz, a féléves terv maradéktalan valóra-váltásához./MTI/

B. 32. kiadás

1953 június 9.

óra perc

Nyolc budapesti tröszt csatlakozott eddig a "Segítsük felépíteni a szocialista Komlót" mozgalomhoz.

i Vid Sz/tot M

"Segítsük felépíteni a szocialista Komlót" - ezzel a jelszóval indítottak versenyt a budapesti 41-es építőipari tröszt dolgozói. Saját tervükön felül egy komlói lakóház alapozását is vállalták. Elsőnek a 42-es tröszt dolgozói csatlakoztak hozzájuk. Szocialista versenyszerződést kötöttek egymással és az elmúlt hét csütörtökén kezdtek az 510/a és 510/b épület földmunkáihoz. 24 nap alatt el akarják készíteni a két épület pincefödémét is.

A kedvezőtlen időjárás már az első napokban kemény próbára tette az új brigádokat. A többnapos esőtől sártengerré vált kenderföldi domboldalon a földmunkák zömét végző exkavátorok sem dacolhattak az idő viszontagságaival. - Ha esik, nem dolgozhatunk mondhatták a helybeliek. Azok, akik segíteni jöttek Komlóra, nem nyugodtak ebbe bele.

- Ha a kijelölt épületeken nem is dolgozhatunk, egy épülő városrészen mindig, ilyenkor is akad munka - mondták a "vendég" brigádok. S hozzákezdtek a víz-elvezető csatornák kijavításához, s több olyan munkához, amely mind előbbre viszi az új bányaváros építését.

A Béke-Világtanács budapesti ülésének tiszteletére ezen a héten békeőrségen küzdenek tovább a kenderföldiek segítségére érkezett építők. Ebben a versenyben Agoston Marton 12 tagú kubikus brigádja jár az élen. Ezen a héten - a kedvező idő beálltával - már elfoglalhatták helyüket a részükre kijelölt épületeken, így az eddigi 150-160 százalékos eredményüket kedden 172 százalékra növelték.

A két egymással versenyző 41-42-es tröszt dolgozói mellett már ott küzdenek a 423-424-es épületen a 43-as tröszt dolgozói is.

A versenyt elindító 41-es tröszt felhívására naponta újabb és újabb trösztök dolgozói érkeznek Komlóra. Eddig 8 tröszt és a budapesti Irodaépítő Vállalat dolgozói 11 épület alapozását vállalták. Ezzel kívánják elősegíteni, hogy kenderföldi társaik ezeket az épületeket egy hónappal a határidő előtt feépíthessék. /MTI/

Munkahőstettekkel, új módszerekkel indult a "péntek-mozgalom" a borsodnádasi hengeredésben

IV.

I Vid TP Hné Ni

A DISz Központi Vezetőség vándorzászlajának győztese, Kurtán Ignác DISz-hengerészbrigádja hétfőn elindította a borsodnádasi hengerészek között a "péntek-mozgalom" mozgalomhoz már az első órában négy hengerész-brigád, elsősorban a Világ-ifjúsági Találkozóra készülő DISz-brigádok csatlakoztak. Hétfőn összesen 16 brigád kapcsolódott a mozgalomhoz. A mozgalom elindító Kurtán Ignác brigádja új hengerelési módszerrel kezdett. Az 1 mm-es méretű lemezeket eddig párjával hengerelték és két tűzőn munkálták meg. A Kurtán-brigád tagjai hármassával hengereltek és egy tűzőn nyújtották a lemezeket. A brigád tagjai nagy figyelemmel és gonddal dolgoztak és a minőségi követelményeket is betartották. 146 százalékos tervteljesítéssel csaknem másfélnapos tervet teljesítettek egy műszak alatt.

A harmadik sorozaton Kurtán Imre sztahanovista DISz-brigádja szintén kiváló munkahőstettet ért el. A brigád tagjai nagy hőség ellenére is 187 százalékra teljesítették tervüket, ezzel nyolc óra alatt 15 órás feladatot végeztek el.

A "péntek-mozgalomhoz" csatlakozott brigádok valamennyien tulszárnyalták tervelőirányzatukat. Vince Imre, Ersek Zoltán, Bóta Lajos és Bóta József brigádjai 12-13 órás tervet teljesítettek nyolc óra alatt.

A hengerészi hétfői tervét 123,1 százalékra teljesítette. Ez az eredmény a második negyedév legjobb napi teljesítménye.
/MTI/

Az egyetemi és főiskolai felvételi vizsgákról

i Sr/Fné/tot Mi P

Felsőfokú oktatásunk színvonalának emelése egyre nagyobb követelményeket támaszt a felvételre kerülő hallgatókkal szemben. Ezeknek a követelményeknek csak azok a hallgatók felelhetnek meg, akiknek megfelelő előkészültségük van az általuk választott egyetemi, főiskolai tanulmányok elsajátítására. Minisztériumi határozattal intézkedik a felvételi vizsgákról és kiemeli, hogy általában ilyen vizsgát nem kell tenni a középiskolákban kitűnő és jeles érettségi eredményt elért, továbbá a "Rákosi Műtás" tanulmányi verseny megyei nyerteseiként az országos döntőfordulóban résztvevő tanulónak, végül azoknak a jelentkezőknek, akiket a szakérettségire, illetőleg az esti és levelező tagozatokra előkészítő tanfolyamok

font. köv.

B. 34. kiadás

1953 június 9.

16 óra 40 perc

A z egyetemi és főiskolai..folyt./ i Sr/Fnc/tot Mi P

vizsgabizottságai egyetemi, főiskolai tanulmányok folytatására alkalmasaknak találtak.

Felvételi vizsgát tesznek a kitűnő és jeles eredménnyel végzett tanulók is, akkor, ha mezőgazdasági vagy ipari technikumot, illetőleg óvónóképzőt végeztek, ha a tudományegyetemek bölcsészettudományi karára jelentkeznek.

Ugyanílyan elbírálás alá esnek a tudományegyetemek természettudományi karára jelentkezők, ha mezőgazdasági vagy ipari technikumot, óvónó-, illetőleg tanítóképzőt végeztek. Felvételi vizsgát kell tenniük a kitűnő és jeles eredménnyel végzett tanulóknak is, amennyiben a műszaki egyetemre jelentkeznek, ha közgazdasági vagy mezőgazdasági technikumot, óvónó-, illetőleg tanítóképzőt végeztek. Hasonló az eset az Agrártudományi Egyetem agronómiai, állattenyésztési, valamint kert- és szőlőgazdaságtudományi karára, továbbá az állatorvostudományi Főiskolára jelentkezőknél, ha közgazdasági vagy ipari technikumot, óvónó-, illetőleg tanítóképzőt végeztek.

Vonatkozik a minisztériumi határozat az Agrártudományi Egyetem agrárközgazdasági, mezőgazdasági gépesítési karára jelentkezőkre is, ha ipari technikumot, óvónó-, illetőleg tanítóképzőt végeztek. A mezőgazdasági gépesítési karra jelentkező közgazdasági technikumot jeles és kitűnő diákok is felvételi vizsgát tesznek. Az Erdőmérnöki Főiskolára jelentkezők közül felvételi vizsgát kell tenniük a kitűnő és jeles eredménnyel végzett tanulónak is, ha nem általános gimnázium, erdőgazdasági, erdőipari, fűipari technikumban végeztek, továbbá az orvostudományi egyetemekre jelentkezőknek, ha tanítóképzőt, vagy négyéves technikumot végeztek. /MTI/

— — — — —

4

B. ... kiadás

1953 június 9.

16 óra 45 perc

Teljesítette félévi öntési tervét a diósgyőri acélöntőde

i Vid TP/tot Hbj Ni P

A Lenin Kohászati Művek acélöntődjének dolgozói június 9-én, kedden reggel hat órakor teljesítették félévi öntési tervüket. A brigádok műszakkezdéskor rövid megbeszélést tartottak és elhatározták; június 15-re, a Béke-Világtanács ülésének kezdésére az eddigi selejtből kieső öntvény mennyiséget is legyártják.

A diósgyőri acélöntőde munkája sokat javult az elmúlt hónapokban. A nyersformázás mind népszerűbbé válik a brigádok között, s ma már az öntvényeknek több mint fele készül ezzel a nagy megtakarítást jelentő módszerrel. Az élenjáró brigádok közül elsőnek Németh József brigádja még június 3-án teljesítette félévi tervét, egy nappal megelőzve a Lános- és Kósdí-brigádot. A kikészítőrészleg, bár tervével szemben előnye van, elmaradt az öntőműhelytől. A kikészítőműhely dolgozóinak fokozniuk kell termelésüket, hogy az üzem minél előbb teljesítse készártervét is.

Az acélöntőde dolgozói a műszaki vezetők irányításával harcot indítottak a selejt ellen. A selejt csökkent az év kezdete óta, de még mindig 6.2 százalék, 0.2 százalékkal több a megengedettnél. A brigádok a minőségi munka további megjavítása érdekében a félévi terv teljesítésének napján selejtcsökkenési versenyre hívták a vasöntőde dolgozóit. A versenyt havonként értékelik és minden tizedszázalékos selejtcsökkenést két ponttal jutalmaznak. A verseny-eredményeket az év végén összegezik.

Műszaki vezetőknek elsőrendű feladatuk, hogy segítő, felvilágosító munkával és a technológiai utasítások betartásának ellenőrzésével sikerre vigyék a dolgozók mozgalmát. /MTI/

- - -

B 36. kiadás

1953 június 9

17 óra 30 perc

A békeőrség első napján 1246 csille szenet termeltek a somsályi bányauzem 90-es frontfejtésének brigádjai

i Vid Kbj Hné M

A somsályi bányauzem 90-es számú frontfejtésén az ezer csillés mozgalom elindítása óta sok kiemelkedő termelési győzelmet arattak a Vincze Kisbodnár Lajos, Viktor Béla és Bárdos Béla vezetésével dolgozó frontbrigádok. Szívós munkával a korábbi 750-800 csillés napi átlagtermelésüket május 23-ra már 1055 csillére emelték.

Hétfőn reggel a munkábaálló Vincze Kisbodnár-brigád is "Békeőrséggel harcolunk a több szénért" felirat fogadta az üzem bejáratánál. Eddig elért eredményeik: 1027, 1008, majd 1003 csille, újabb győzelemre lelkesítették a brigád tagjait.

Percnyi késedelen nélkül, pontos beosztással kezdtek a munkát a 120 méteres ikerfronton. A gépkezelők is több gondot fordítottak a kaprószalagokra, gumi szállítószalagokra. A műszaki vezetés jó irányító munkájának eredményeként az ürescsille sem fogyott ki soha a fronton. A következő harmadban a munkahelyet átvővő Viktor Béla brigádja a rövidebb frontszárnyon lerobbantott munkahelyet talált. Rakodással kezdték a műszakot, s még ott rakodtak, a hosszabbik frontszárnyat készítették elő a robbantásra. Mire pedig azt lerobbantották és kiszenelték, a rövidebb frontszárny beácsolva, robbantásra készen várta az éjszakai műszakra érkezőket.

A három harmadban dolgozó brigádok egymást segítve és jobb munkaszervezéssel harcoltak, hogy a békeőrség első napján minden eddigi teljesítményüket felülmulják. És reggel, amikor a munkahelyen kifüggesztett versenytábla alatt az éjszakai műszakból feljövő Bárdos Béla brigádjának tagjai találkoztak a kiváló Vincze Kisbodnár brigád tagjaival, büszke örömmel látták: közös, jól végzett munkájuk eredményeként minden eddigi teljesítményüket túlszárnyalták s a keddre virradó három műszak alatt 1246 csille szenet termeltek./MTI/

9

B 37. kiadás 1953. június 9.

17 óra 40 perc

Már tiznapos előnyt szereztek a mátránovádi bányászok az első fél éves terv teljesítésében

i vid Hbj/PE Szia

A Mátránovádi Szénbánya Vállalat dolgozói nemcsak a nőgrádi tröszt vállalatainak legjobbjai - az első negyedéves terv teljesítésével elnyerték a büszke "élüzem" címet - hanem második negyedéves tervük június 9-ig esedékes részének 108.3 százalékos teljesítésével a nagyvállalatok versenyében szilárdan tartják harmadik helyüket.

A napokban a bánya főmérnöke, Sándor János békevédelmi szerződést kötött a vállalat dolgozóival és megfogadta, hogy a Béke-Világtanács budapesti ülése tiszteletére békeörtséget áll. Vállalta továbbá: fokozott műszaki segítséggel elérni, hogy a vállalat első fél éves tervét határidő előtt 8. nappal, június 25-re befejezi.

Sándor János a vállalat főmérnöke megindította a harcot a vállalat teljesítéséért. Új ventilátorok beállításával megjavította a munkahelyek levegőellátását, így az "Alkotmány" II. lejtős aknában a csapatok telepítését megkétszerezhetették. Az "Alkotmány" lejtősaknában az 1. számú ereszke jobb oldali alapközléjében a szállítását teljesen gépesítették. Ezzel négy csapat szállítását tették kedvezőbbé, 250 méteren teljesen kiküszöbölték a kéziszállítást. Sándor János főmérnök vezetésével a műszaki dolgozók arra törekednek, hogy tovább növeljék a fronthomlok-hosszat. A Gáti-üzemben lefejtették a frontot, de helyette június 4.-én már egy új, ötven méteres fronton kezdték meg a termelést. A gépesítéssel, a levegő megjavításával, a fronthosszok állandó tartásával növekedett a brigádok fejteljesítménye. A januári 3.3 tonnás fejteljesítmény májusban 4.2 tonnára júniusban pedig már 4.5 tonnára emelkedett.

A mátránovádi vállalatnál nemcsak a szakszervezet, hanem a dolgozók is felismerték a munkafegyelem fontosságát. Elérték, hogy a vállalat üzemében hónapok óta egyetlen egy szénfal mellett dolgozó sem maradt tévöl igazolatlanul. Ilyen helyen a "péntek-mozgalom" is sikerrel jár a a DISZ brigádok teljesíteni tudják vállalásukat. Kajtor István II. sztahanovista vajár DISZ brigádjára például a "péntek-mozgalom"-ban június 9-ig 149 százalékos átlaggal termelt. A munkafegyelem megszilárdításában a mátránovákiaktól példát vehetnek a nőgrádi tröszt összes üzei, hogy a minisztertanács vándorzászlaját a borsodiaktól visszahódítsák.

A helyes műszaki irányítás, a munkafegyelem megszilárdítása azt hozta magával, hogy a mátránovádi bányászok ma is példát mutatnak a terv teljesítésében a nőgrádi bányászoknak. Június 9.-én az első fél éves terv teljesítésében már tiznapos előnnyel, június 19.-i napi tervük teljesítésén dolgoztak. /MTI/

B 37. kiadás 1953. június 9.

17 óra 40 perc

Már tiznapos előnyt szereztek a mátránováki bányászok az első fél éves terv teljesítésében

i vid Hbj/PE Szia

A Mátránováki Szénbánya Vállalat dolgozói nemcsak a nőgrádi tröszt vállalatainak legjobbjai - az első negyedéves terv teljesítésével elnyerték a büszke "élüzem" címet - hanem második negyedéves tervük június 9-ig esedékes részének 108,3 százalékos teljesítésével a nagyvállalatok versenyében szilárdan tartják harmadik helyüket.

A napokban a bánya főmérnöke, Sándor János békevédelmi szerződést kötött a vállalat dolgozóival és megfogadta, hogy a Béke-Világtanács budapesti ülése tiszteletére békeörtséget áll. Vállalta továbbá: fokozott műszaki segítséggel eléri, hogy a vállalat első fél éves tervét határidő előtt 83 nappal, június 25-re befejezi.

Sándor János a vállalat főmérnöke megindította a harcot a vállalat teljesítéséért. Új ventilátorok beállításával megjavította a munkahelyek levegőellátását, így az "Alkotmány" II. lejtős aknában a csapatok telepítését megkétszerezhettk. Az "Alkotmány" lejtősaknában az 1. számú ereszke jobb oldali alapközleljében a szállítás teljesen gépesítették. Ezzel négy csapat szállítását tették kedvezőbbé, 250 méteren teljesen kiküszöbölték a kéziszállítást. Sándor János főmérnök vezetésével a műszaki dolgozók arra törekednek, hogy tovább növeljék a fronthomlok-hosszat. A Gáti-üzemben lefejtették a frontot, de helyette június 4.-én már egy új, ötven méteres fronton kezdték meg a termelést. A gépesítéssel, a levegő megjavításával, a fronthosszok állandó tartásával növekedett a brigádok fejteljesítménye. A januári 3,3 tonnás fejteljesítmény májusban 4,2 tonnára júniusban pedig már 4,5 tonnára emelkedett.

A mátránováki vállalatnál nemcsak a szakszervezet, hanem a dolgozók is felismerték a munkafegyelem fontosságát. Elérték, hogy a vállalat üzemeinél hónapok óta egyetlen egy szénfal mellett dolgozó sem maradt tévol igazolatlanul. Ilyen helyen a "péntek-mozgalom" is sikerrel jár a a DISZ brigádok teljesíteni tudják vállalásukat. Kajtor István II. sztáhanovista vájár DISZ brigádjá például a "péntek-mozgalom"-ban június 9-ig 149 százalékos átlaggal termelt. A munkafegyelem megszilárdításában a mátránovákiaktól példát vehetnek a nógrádi tröszt összes üzemei, hogy a minisztertanács vándorzászlaját a borsodiaktól visszahódítsák.

A helyes műszaki irányítás, a munkafegyelem megszilárdítása azt hozta magával, hogy a mátránováki bányászok ma is példát mutatnak a terv teljesítésében a nógrádi bányászoknak. Június 9.-én az első fél éves terv teljesítésében már tiznapos előnnyel, június 19.-i napi tervük teljesítésén dolgoztak. /MTI/

B 38. kiadás

1953. június 9.

17 óra 50 perc

A sztálinvárosi nagykohón Várszegi Béla szerelőcsoportja négy nappal a vállalt határidő előtt már június 9-én teljesítette a békeversenyre tett vállalását - További felajánlásokkal küzdenek a nagykohó mielőbbi elkészítéséért

i vid SzB/PE Li M

A sztálinvárosi nagykohón már több üzem szerelőcsoportja dolgozik. A DIM VIG szerelőbrigádja Várszegi Béla csoportvezetővel az élén a nagykohó hidegszélvezetékét és a léghevítők tüzelő berendezését szereli. A Béke-Világtanács budapesti ülészakának tiszteletére a szerelőbrigád június 13-ig beütemezett munkáját már június 9-én, kedden befejezte és kétszáz százalékos teljesítményt ért el. Ezzel az eredménnyel négy nappal hozták előbbre a szerelési munkákat.

A kiváló szerelőbrigád most újabb nagy feladatokat kap a kohó szerelésénél. A vezetőség a ferde felvonó hajtóművének a szerelését bizta rájuk, nekik kell elvégezniük a kohó törökzáró harangjának a beemelését és szerelését is. A brigád jól hasznosítja ezeknél a munkánál is a diósgyőri tapasztalatokat. Diósgyőrben a harang beemelése után végezték el a szükséges illesztéseket és szereléseket. Ez a munkafolyamat nemcsak nehézkes volt, hanem sokáig is tartott. A szerelők ezért kedden elhatározták, hogy az összes szerelési és illesztési munkát a földön végzik el és csak ezután emelik be a 35 tonna súlyú harangot. Ez az észszerűsítés nagy mértékben megrövidíti majd a szerelési időt. A diósgyőri kéthetes munkával szemben nyolc nap alatt végzik el az új munkamódszerrel a szerelést és beemelést. /MTI/

Együttműködés a tatabányai cementgyár klinkerégetői és lakatosai között a békeverseny keretében

vid PE Li VE

A tatabányai cementgyár égetői a Béke-Világtanács ülésének megünneplésére május végén versenyre léptek a lábmatlani cementgyár égetőivel és megfogadták, hogy júniusi tervük telteljesítésével készülnek a BVT ülésére.

A hó elején nem is volt fennakadás a munkában. Az égetők állták szavukat. Június 6-án, szombaton este azonban váratlan esemény történt a tatabányai cementgyárban, ami veszélyezteti a fogadalom teljesítését. A IV-es számú kemence külső köpenyéből 160 szegecs kiesett. /folyt. köv./

Együttműködés. . . folyt./ vid PE Li VE

Ennek hatására a kemence bélésfalazata jelentős területen kibukott, s teljesen átvörösödött a kemence fala. Le kellett állítani az égetőknek a kemencét. A kőművesek és üzemlakatosok vasárnapi pihenőjüket megszakítva láttak hozzá a szegecses és a kötőlemezek lefejtéséhez. Nagy munka várt a gyár lakatosaira. Nemcsak a kihullott 160 szegecses, de a MAVIG szerelői által beépített 650 szegecses is ki kellett szedni, s újra elhelyezni a kemence köpenyében. A kőművesek és a lakatosok megfogadták, hogy békeőrséget tartanak és péntek helyett már csütörtök estére befejezik munkájukat. A műszaki vezetők a javításhoz szükséges szerszámok és anyagok gyors beszerzésével segítették a lakatosok harcát. Furógépet a tatabányai gépműhely dolgozóitól kölcsönöztek. A vasárnapi nagy-szerű munka után hétfőn éjjel Pribék László csoportja megkezdte a kemence köpenyének furását, s kedd reggelig 290 lyukat furtak ki.

Délben 12 órakor a lakatosok és az égetők ... röpgyűlést tartottak. Már több mint 150 vagon klinkerrel maradtunk el tervünk teljesítésétől. Nagy békeműveink azonban egyre több cementet várnak, még rövidebbre szorítsátok a kemence javítását - figyelmeztették az égetők a lakatosokat. Erre a lakatos-brigádok módosították fogadalmukat: nem csütörtökön, hanem már szerdán este átadják a megjavított kemencét az égetőknek.

- Mi sem maradunk le - fogadkoztak az égetők. A kemencék nagyobb terhelésével pótoljuk a IV-es számú kemence kiesését.

Kedden délelőtt nemcsak a lakatosok, de az égetőbrigádok is békeőrséget tartottak. Soha olyan terheléssel még nem mentek a kemencék, mint ezen a délelőttös műszakon. Délután két órára valamennyi kemencénél túlteljesítették a tervet, s nemcsak pótolták a IV-es számú kemence kiesését, de túl is teljesítették az első harmadra előírt tervüket a tatabányai égetők.

Nem maradtak el azonban a lakatosok sem. Tóth István lakatos brigádja a nyolcszáz fokra felhevített szegecses acélkalapáccsal egymásután verte be a kemence köpenyébe. A műszak végéig, két órára a Tóth-csoport 220 százalékos teljesítményt ért el. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

40. kiadás

1953. június 9.

18 óra 15 perc

Az ózdiak biztosan tartják első helyezésüket a trösztök versenyében

Le

BEM FE Hbj M

A bánya- és energiaügyi minisztérium jelenti: A Béke-Világ-tanács budapesti ülészakának tiszteletére bányáinkban egyre nagyobb verseny lendülete. Június eddigi szakaszában kiemelkedő eredményt értek el a somszályi bányászok: esedékes előirányzatukat 109.3 százalékra teljesítették. A mucsonyiak 107.8 százalékos, a farkaslyukaiak 107.5 százalékos, a közép-dunántúli tröszt-höz tartozó Kulfajtási Szénbányászati Vállalat dolgozói, 105.9 százalékos eredménnyel büszkélkedhetnek.

Az ózdi tröszt bányászai egyre jobban megszilárdítják első helyüket, június 8-án is 104.5 százalékra teljesítették napi előirányzatukat.

A második negyedévi terv esedékes részének eredményei alapján a nagyvállalatok versenyében az Ormospusztai Szénbányászati Vállalat dolgozói állnak az élen. Előirányzatukat 113.2 százalékra teljesítették. A somszályiak 111.8 százalékos eredménnyel a második, a mátranoványiak 108.3 százalékos tervteljesítéssel a harmadik helyet foglalják el.

A kisvállalatok között a Közép-dunántúli Szénbányászati Tröszt-höz tartozó Kulfajtási szénbányászok haladnak az élen. Esedékes előirányzatukat 120.5 százalékra valósították meg. A második helyet a diósgyőriek tartják 115.4 százalékos eredménnyel, míg a harmadik helyen a mucsonyiak állnak 113.2 százalékos teljesítménnyel.

A trösztök versenyében az ózdiak vezetnek, 107.3 százalékos tervteljesítéssel. Második helyen a nógrádiak állnak 104.3 százalékos eredménnyel, a harmadik helyet 103.6 százalékos teljesítménnyel a közép-dunántúliak tartják. /MTI/

K - - - -

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B41. kiadás 1953. június 9. 18 óra 15 perc

"Mi azt kiáltjuk, hogy ne gyilkoljanak meg két becsületes, ártatlan embert, ne tegyenek árvává két gyermeket" - írják táviratukban a salgótarjáni Acélárugyár dolgozói

i vid PE Szia

A salgótarjáni Acélárugyár dolgozói üzemrészenként forró hangu röpgyűlésre gyűltek össze és táviratban követelték a Rosenberg-házaspár életének megmentését. Az Acélárugyár békeharcosai táviratukban többek között ezt írják: "A salgótarjáni Acélárugyár dolgozói erélyes tiltakozásunkat fejezzük ki a Rosenberg-házaspár kivégzési ítélete miatt. Követeljük, hogy az ítéletet haladéktalanul másítsák meg."

Az acélöntőde dolgozói külön táviratot küldtek az Országos Béketanácsnál keresztül a Béke-Világtanács budapesti üléséhez, melyben többek között ezeket írják:

"A haladó emberiség lélekzetét visszafojtva figyeli a küzdelmet, mely az elítélt békeharcosok megmentéséért folyik és amelyben egy emberként veszünk mi is részt. Mi is azt kiáltjuk, hogy ne gyilkoljanak meg két becsületes, ártatlan embert, ne tegyenek árvává két gyermeket."

A vasöntőde dolgozói ezeket írják: "Kérjük a Béke-Világtanácsot, juttassa érvényre azt a követelésünket, hogy bocsássák szabadon a Rosenberg-házaspárt, akik mint békeharcosok, ártatlanul — halálra vannak ítélve. Adják vissza az amerikai imperialisták a szülőket gyermekeiknek."

Kedden délben a November 7.
Erőmű

dolgozói, az Április 4. Gépgyár kirendeltségének szerelői, az erőmű építkezésén dolgozó kőművesek forróhangu röpgyűléseken tiltakoztak az ártatlanul elítélt Rosenberg-házaspár kivégzése ellen és erélyesen követelték szabadonbocsátásukat. /MTI/

k

MTI BELFÖLDI HIREK

B 42. kiadása

1953. június 9.

18 óra 16 perc

Élenjáró Zetor-vezető traktorosok kiváló teljesítménye a növényápolásban
KÁCEM KÜ He No VE

Az állami gazdaságok legjobb Zetor-vezetői, akik a tavaszi munkák során kimagasló eredményeket értek el, példamutatóan veszik ki részüket a növényápolásból is. Az esős időjárás ellenére legübbjük nagy teljesítményt ér el a kapálásokban is.

Az ezer normálholdas teljesítményt már régebben túlszárnyaló Molnár Ferenc és váltótársa, /mezőfalvai A.G./ kívül 5 Zetor traktoros párt már csak néhány hold választ el az ezévi ezer normálholdas teljesítménytől, 30 pár éves tervre teljesítése után most az 1.000 hold normálhold eléréséért küzd, 42 pár pedig háromnegyedévi tervét teljesítette idáig. /traktoros

Az élenjáró Zetor-vezetők versenyében továbbra is Molnár Ferenc és váltótársa, Snidtnya István /mezőfalvai A.G./ jár az élen. Teljesítményük jelenleg 1.183.7 normálhold. Molnár Ferenc legutóbb a kukorica sorközi művelését végezte az általa bevezetett újítással; nyolcsoros kultivátorral. Bár az időjárás miatt késve tudott munkához látni, műszakjában 25 hold kukoricát kapált meg, ezzel napi tervét közel 200 százalékra teljesítette. Korosote 100 százalékos teljesítmény után 43.60 Ft lett volna. Mivel azonban napi tervét túlteljesítette és egyébként is már jövőévi tervén dolgozik, ezen a napon 156.50 forintot korosote. Legutóbbi havi korosote 2.386 forint volt.

A második helyet Hrivnák János és Konlóczki János, az Örménykúti állami gazdaság Zetoros traktoros párja tartja. Teljesítményük jelenleg 980 normálhold. A múlt héten befejezték a gyapot kapálását és a kukoricatáblákban kezdték meg a munkát. Legutóbb Hrivnák János 29 holdat kapált meg műszakjában. Korosote erre a napra 156 forint volt. Az Örménykúti gazdaságban igen jól kihasználják a gépeket. Konlóczki Mihály váltótársával Zetor traktoron elérte a 900 normálholdas teljesítményt. A harmadik Zetor-traktoros pár, Lanesa Mihály és váltótársa pedig a 800-ik normálholdat szárnyalták túl a gyapotkapálásban.

Egész esokély a különbség a második helyen lévő Örménykúti traktoros pár és a bánhalmi állami gazdaság két kiváló női Zetor-vezetője, Gyányi Ilona és Nagy Erzsébet teljesítménye között. Zetoruk hosszabb ideig állt javítás alatt és a második helyről így a harmadik helyre kerültek. A múlt hét elején teljes erővel kezdték meg a növényápolást. Egész héven minden órával kihasználva, éjjel és nappal dolgoznak. Teljesítményük ennek eredményeképpen 971 normálholdra emelkedett. A répa/kapálásnak befejezése után Gyányi Ilona szombaton a burgonya tisztosítást

végezte. A répában még csak 5 lókapát kapesolt gépe után, a burgonyatisztításnál hét lókapát kapesolásával próbálkozott meg. Teljesítménye ebben a műszakban 30 hold volt az azelőtti 22-23 holdas teljesítménnyel szemben. /MTI/

/harmadik

43
B kiadás 1953. június 9. 18 óra 20 perc

M I B E L F Ö L D I H I R L E K

J.V. Tarle akadémikus előadása

A szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk J.V. Tarle akadémikusnak, a Történeztudományok kongresszus keddi ülésén elhangzott beszédét.

X X X

A világtörténelem annaleseiben az 1514. évi magyar felkelés úgy szerepel, mint a feudális életforma és az egész jobbágysághoz ellen a középkor végén indított a három legnagyobb forradalmi parasztmozgalom egyike, amelyeket a történelmi feljegyzések megörökítettek. Emellett a magyar felkelés tíz évvel előbb zajlott le, mint a hasonló felkelés Németországban, /mint az úgynevezett Parasztháború/ és száz évvel előbb, mint az oroszországi felkelés /Bplotnyikov mozgalma/. Így tehát jog szerint éppen a magyar felkelésnek óriási kezdeményező forradalmi szerepet kell tulajdonítani a jobbágysorba döntött, vagy jobbágyságba kerülő tömeg nagy forradalmi tiltakozásának történetében a földesurak és általában a feudális érdekeket szolgáló nemesi abszolút állam ellen. A magyar felkelésnek ezt a különösen fontos szerepét Engels nagyon jól megértette.

Ámbár Engels soha nem foglalkozott külön az 1514. évi felkeléssel, de "Parasztháború Németországban" című klasszikus művében szükségesnek tartotta, hogy feszült figyelmet fordítson a kérdésre, pedig a német parasztháború földrajzilag és kronológiailag egyáltalán nem volt kapcsolatban az 1514. évi magyar parasztfelkeléssel. Engels helyesen állapította meg a rokon-vonásokat az 1514. évi magyarországi mozgalom és az 1524-1525. évi németországi mozgalom között: a jobbági tömeg hatalmas, bár vég-eredményében vereséggel végződött tiltakozása a feudális elnyomás ellen, ennek a nyomásnak kiéleződése a gazdasági élet olyan új jelenségeinek a hatása alatt, mint amilyen a mezőgazdasági cikkek piacának kiszélesedése ugyanazoknak a termelési viszonyoknak minden különösebb változása nélkül és a paraszti tömegek forradalmi tiltakozásának ebből eredt rendkívüli kiéleződése. Teljesen azonos sors érte a magyar felkelés vezérét, Dózsa Györgyöt és a felkelt német parasztok vezérét Jakob Rohrhachot. /mindkettőt lassú tűzrel elégették/ ami a felkelt és vereséget szenvedett parasztság irgalmatlan nemesi legyőzötinek azonos dühét szimbolizálta. Engels megállapítja még azt a nagymértékben fontos vonást, amely Magyarországon és Németországban a feudális uraknak a parasztfelkelések felett aratott győzelmének eredményeit hozta létre, azért a győzelemért,
/folyt. köv./

/J.V.Tarle. . . 1. folyt./ § PE Mi Szia

amelyet a hűbérurak nagy erőfeszítések után és a számukra nézve igen veszedelemes háború után értek el; azt a törekvést, hogy nyomban a győzelem után számos törvényjavaslatot hozzanak tétő alá, amelyeknek az volt a rendeltetése, hogy végörvényesen kodifikálják és egyúttal mindörökre lerögzítsék a jobbágyi viszonyokat a legkegyetlenebb formában, azaz éppen abban a formában, ahogy 1514. előtt Magyarországon és 1525 előtt Németországban alakultak ki. Mi, orosz történetírók, a magyar és a német felkelésben számos rokonvonást ismerünk fel és szociológiailag e nagy mozgalmakhoz csatlakozik a harmadik nagy forradalmi felkelés, amely Oroszországban a XVII. század első évtizedében zajlott le azoknak az eseményeknek a tüzeiben, amelyeket hazánk akkor élt át. Bolotnyikov felkeléséről beszélünk és ennek legközelebbi következményeiről az 1605-1608. években.

Bolotnyikov felkelését épp úgy, mint később Razin és Pugacsov mozgalmait is vérbefojtotta az osztályellenség, amelyet csak az oroszországi szocialista forradalom és a magyarországi szocialista forradalom közvetlen következményei fosztottak meg erejétől és zúzták szét végleg, amely forradalmak mindörökre végeztek mind a nemesi feudális, mind a burzsoá reakció valamennyi csökevényével.

x x x

Kevés olyan jelenség van, amely annyira közös lett volna az északkelet-európai országok történetében, mint a parasztok rabságba döntése, földtől való megfosztása és általában életviszonyaiknak leromlása a XV. és XVI. században. Egyes országokban a kereskedelmi és ipari tevékenység ebben a korban éppen csak megszületett, más országokban kezdte elérni azt a jelentőséget, amikor bizonyos gazdasági jelenség egészen új társadalmi viszonyok szembetűnő és erős tényezőjévé válik; az egyik országban a monarchikus hatalom erősebb, a másikban gyengébb volt, de a jogi, gazdasági viszonyok és életfeltételek minden különbözősége mellett is meg lehet állapítani, mint az idő kétségbevonhatatlan jelét, a nemesség közös törekvését a mezőgazdaság személyes vezetésére és a birtokában lévő földeken és az ezzel párhuzamosan keletkező és fejlődő jelenséget, a paraszti tömegek egyesülését, a földművelő osztályhoz tartozó személyek átalakulását jobbágyokká, a parasztok földjeinek és jogainak bitortlását a földesurak javára, - egyszóval mindazokat a körülményeket, amelyekben olyan gazdag a XV. XVI. és XVII. század átmeneti szakaszának története.

/folyt. köv./

Országos könnyűipari munkavédelmi konferencia

VT-hm/HM/Ho Li M

Ügyi

Kedden az Országos Munkaegészség- és Intézet nagytornában országos munkavédelmi konferenciát rendezett a könnyűipari minisztérium. A konferenciát Ajtay Miklós a könnyűipari miniszter első helyettese nyitotta meg, majd Téglás Dezső, a könnyűipari minisztérium munkügyi főosztályának vezetője tartott beszámolót. Elmondotta, hogy öt éves tervek a könnyűipari vállalatok munkavédelmi, szociális és kulturális ellátottságának fejlesztésére 1953-ban az előző évi beruházásnak több mint kétszeresét fordítja. A könnyűipar területén is jelentős eredmények mutatkoznak a munkavédelem és a balesetelhárítás fejlődése terén. 1952 második negyedétől 1953 első negyedévéig mintegy 32.5 százalékkal csökkent a könnyűiparban a balesetek száma. Azonban nem minden területen megfelelő még a könnyűipari munkavédelem fejlődése. A ruhaiparban például az említett időszakban a balesetek száma nem csökkent.

A balesetek okainak részletes elemzése után az előadó elmondotta, hogy a Szovjetunió gazdag tapasztalatainak felhasználása nyomán hamarosan sikerül megszüntetni a szövődők egyik leggyakoribb baleseti forrását, a vetélők kirepülését. A Szovjetunió textilgyárjaiban kitűnően bevált vetélőfogók gyártása már nálunk is folyik és felszerelésük biztonságosabbá teszi a szövők munkáját.

Befejezősül hangsúlyozta: az eddigi eredmények továbbfejlesztése érdekében magasabb színvonalra kell emelni a munkavédelem és a balesetelhárítás irányítását. A balesetek megelőzésére szélesebb körben kell mozgósítani a műszaki dolgozókat. Szigorúan meg kell követelni az óvrendszabályok betartását a dolgozók részéről és a termelés közvetlen parancsnokaitól egyaránt. A rendelkezésre álló beruházások felhasználásának meggyorsításával elő kell segíteni a szükséges munkavédelmi felszerelések és berendezések alkalmazását. Véget kell vetni annak a liberálisnak, amely a balesetekért felelős személyek felelősségrevonásánál a könnyűiparban még mindig számos helyen tapasztalható. Meg kell gyorsítani elsősorban a régi dolgozók oktatását és elő kell érni, hogy még ebben az évben balesetvédelmi oktatásban részesüljenek. Nagyobb gondot kell fordítani a balesetvédelmi oktatás színvonalának emelésére is, valamint rendszeresebbé kell tenni a balesetvédelmi intézkedések végrehajtásának ellenőrzését.

VT-hm/Tr A beszámoló vitá követően. A hozzászólók közül Benkői János szakszervezeti munkavédelmi felügyelő /Győr/ arról beszélt, hogy a győri és soproni textilüzemekben 1953 első negyedében 17 százalékkal csökkent a balesetek száma 1952 negyedik negyedévi átlagához viszonyítva.

/Foly. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 46. kiadás

1953. június 9.

19 óra 12 perc

/J.V.Tarle. . . 2.folyt./ § PE Mi Szia

A patri moniális jogszolgáltatás a parasztlakosságot, mint mindenütt, a földesur korlátlan rendelkezésének engedte át; a hatalom mindennemű fokozásának és az illetékesség önkényes kiterjesztésének tág teret nyitottak; a földesurak közül sokan, különösen azok, akik a főispáni címet viselték, szolgálatuk jutalmául nem ritkán megkapták azt a jogot, hogy komoly bűnügyekben is ítélkezhetnek birtokukon.

Általában a királyi tekintély hanyatlásának és a városok tehetlenségének ebben a szakaszban Magyarországon joggal ismerünk fel csupán egyetlen reális hatalmat, nevezetesen a földbirtokos rend hatalmát, amelyet az állam valamennyi szerve mint alkalmas és feltétlen fegyver szolgál. Mince az az erkölcsi vagy anyagi erőszak, amelyet a földesur nem mer véghezvinni és nincs az a sértés, amelytől a parasztnakné kellett volna tartania az uraság részéről. Nem szabad elfelejteni, hogy a XV. században a nemesek nagyon népszerű és kedvelt foglalkozása volt a rablás.

A szó szoros értelmében, elképzelhetjük, hogy a paraszti tulajdont milyen kevéssé különböztették meg a magukétól olyan emberek, akik az országutakon kirabolták az átutazókat és akik tudták, hogy ugyanezt minden kockázat nélkül megtehetik saját parasztjaikkal. A más földre való átköltözésnek nem egyszer megerősített és visszavont joga valójában teljesen elveszett főleg a patrimoniális jogszolgáltatás következtében, amely vitás esetekben a földesurakat tette meg bírakká saját ügyükben, s a ritkábban előforduló panaszok ügyében a parasztok formális utasítást kaptak, hogy engedelmessé legyenek az uraság akaratának, de maguk a panaszemelések távolról sem voltak veszélytelenek.

Nem lehet csodálkozni, hogy az ilyen talajon előkészülhetett az az iszonyatos felkelés, amely méreteivel felülmulata a XV. század minden részleges fellángolását. A földesuri földbirtoklást, a tőke akkor csaknem kizárólagos uralkodó formáját Lorenz Stein kifejezése szerint, erős támadás érte - de a nemesek az összeütközésből győztesen kerültek ki, a felkelők pedig irgalmatlanul megbűnhődtek azért a sikertelen kísérletért, hogy kiszabaduljanak elviselhetetlen helyzetükből. R

A kedvező külső körülmények, amelyek természetesen a mélyrenyuló belső okok mellett / mindig szükségesek a tömegmozgalmak erejéhez, 1514-ben megvoltak. Ebben az évben sikertelenül pályázott a pápai trónra Bakács Tamás magyar bíboros.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 47. kiadás

1953. június 9.

19 óra 15 perc

/Országos könnyüipari... folyó.../

Dr. Bordás Sándor, az Országos Munkaegészségügyi Intézet osztályvezetője elmondotta, hogy az utóbbi időben nagymértékben csökkentek a foglalkozásból eredő különböző mérgezések. A nyomdaiparban túlnyomó részben kiküszöbölték az ólom és a bonzol mérgezéseket, az életbe léptetett munkavédelmi intézkedések segítségével. Teljesen felszámolták az azelőtt gyakori mérgezéseket a kalapiparban. Ma már minden vonalon az új vegyi anyagok alkalmazása előtt megteszik a szükséges óvintézkedéseket, az esetleges veszélyekre előre felhívják a dolgozók figyelmét. Ezzel a bőrgyulladásos balesetek aránya is jelentősen csökkent.

A felszólalásokra Téglás Dezső, a könnyüipari minisztérium munkügyi főosztályvezetője válaszolt. /MTI/
ának - - -

A papirgyűjtés hírei

6 mázsa papírt gyűjtöttek Ásotthalmán.

A papirgyűjtési versenyben a szegedi járás földművesszövetkezei közül Ásotthalmán érték el eddig a legjobb eredményt. A jó munka alapja, hogy a tömegszervezetek szorosan együttműködnek egymással. Különösen az uttörők végeznek jó munkát, akik egymással párosversenyben mintegy 2 mázsa papírt adtak át a begyűjtőhelynek. Nagykőrű Mária VI. osztályos tanuló egymaga 25 kilogramm papírt vitt a szövetkezetbe. A szövetkezet dolgozói a további eredményes gyűjtést azzal segítik elő, hogy a kirakatban szemléltető módon mutatják be, hogy mi készül a papírhulladékból.

A tapolcai általános iskola uttörői 3 és fél mázsa papírhulladékot gyűjtöttek eddig.

A tapolcai általános leányiskola "Zrínyi Ilona" uttörőcsapatának tagjai felvilágosító munkával is elősegítik a papirgyűjtés sikerét. Ámerre mennek mindenütt elmondják, hogy a nemzetgazdasági szempont mellett, nekik személy szerint mit jelent ez. A nyolcadikos diákok tovább akarnak tanulni. Ehhez még több könyvre, füzetre van szükség. Az uttörőket mindenütt szívesen fogadják. Az iskola fiataljai hétfő délután 50 kiló papírt, kedden reggelig pedig már újabb 3 mázsa papírt gyűjtöttek.

12 mázsa papír a zalaegerszegi állami levéltárban.

A zalaegerszegi állami levéltárban is megkezdtek a papírok selejtezését, kiválasztását. A hajdani rosszemlékű jegyközpont irataiból eddig 12 mázsa papírt selejtezték ki. /MTI/
- - -

/J.V.Tarle. . . 3.folyt./ § PE Mi Szia

↳keresztény

Az elszenvedett vereség jóvátételül kinevezték pápai legátusnak valamennyi kelet- és észak-európai/ország számára. Még Rómában volt, amikor Magyarországról azt a hírt kapta, hogy Szelim szultán újból megkezdte pusztító rablóhadjáratait, amelyek átmenetileg megszűntek volt. Ekkor Bakács engedélyt kért a pápától, hogy a törökök ellen keresztes hadjáratot vezethessen azokban az országokban, amelyekre legátusi meghatalmazása kiterjed.

1514 áprilisában kihirdették a keresztes háborút. A parasztok számára, akik a jobbágyság súlyos igája alatt szenvedtek, a keresztes hadjáratra való felhívás egyértelmű volt azzal a gáratlan engedéllyel, hogy ledobhatják ezt a szörnyű igát. Es a szabadság reménye a parasztokat, mint Horváth Mihály megjegyzi, sokkal jobban csábította, mint a megígért bűnbocsánat. Pesten csakhamar körülbelül negyvenezer ember sereglett össze, Nagyváradon, Fehérvárott, Kalocsán még harmincezer paraszt, akik kurucoknak nevezték magukat. Az elnevezés a latin crux /kereszt/ szóból származik, amelyet később egyre gyakrabban hallottak és megszoktak, hogy ezzel kapcsolják össze a hadjárat fogalmát. Dózsa Györgyöt nevezték ki a keresztesek vezetőjévé. A legnagyobb munka idején a parasztok tömegesen hagyták el a birtokokat és csatlakoztak Dózsa táborához. Ha a földesurnak nem sikerült erőszakkal visszatartani a parasztot, hazatérésre kényszerítették őt a kegyetlen kizsákosokról elterjedt hírek, amelyeknek otthon egész családját alávetették. Akit az utról hoztak vissza, barbár büntetésekkel sújtották. Dózsa táborában egyre jobban megérlelődött az elhatározás, hogy a harcot nem a törökök ellen, hanem a hazai zsarnokok ellen kezdik. Ehhez még hozzá kell tenni, hogy a földesuri durvaságokról és erőszakosságokról szóló hírekem kívül a néptömegeket még felizgatták Mészáros Lőrinc hitszónok lángoló beszédei, aki a nemességet minden lehetséges vétekekkel és bűnnel vádolta, többek közt azzal is, hogy ellenállnak a "hitetlenek elleni harc szent ügyének." Minden megvolt, hogy a nép dühét a végletekig fokozza.

Dózsa figyelemreméltó egyéniség volt. Egyike volt azoknak az embereknek, akikről azt mondják, hogy bármilyen társadalmi rendben született is, végül mégis a legkockázatosabb helyzetbe kerül. Dózsa úgy látta, hogy elérkezett az idő, amikor felszabadíthatja az országot a nemesség igája alól és megvalósíthatja néhány egyéni elgondolását, - és ezért a felkelés mellé állt. Megkezdődött az iszonyatos háború. A nép elpusztította a földesuri földeteket, magukat a földesurakat lemészárolták, senkinek nem kegyelmeztek.

/folyt. köv./

M T I B I L F Ö L D I H I R E K

B 49. kiadás 1953. június 9.

19 óra 40 perc

/J.V. Tarle. . . 4.folyt./ § PE MI Szia

A nemesek kezdetben néhány összeütközésben a parasztek rendetlen tömegei fölé kerekedtek, de Dózsa a felkelők hadseregének magával még nem adta meg magát. Csanád ellen nyomult, megverte az ott álló Báthort és a püspököt és a várat elfoglalta. Innen kiáltványokat küldött szét az országba és ezekben kijelentette, hogy a nemességet teljesen ki kell irtani. Erős színekkel festette le annak a szörnyü zsarnokságnak a megnyilatkozásait, amelyeket a földesurak hoztak létre a parasztekhoz való viszonyukban; végül kihirdette a királyi méltóság megszüntetését. Ezután a parasztek még elszántabban kezdtek tevékenykedni. Csanád körül az összes nemesi birtokokat elpusztították tulajdonosaikat pedig szétverték. Báthory, aki alig tudott megmenekülni, valahogy megerősítette Temesvárt. Csakhamar erre nyomultak a parasztek is. Báthory az ostrom alatt Zápolyától kért segítséget.

Az ostrom második hónapjában Zápolya megjelent fölmentésre. Megindult a csata, amelyben a parasztek vereséget szenvedtek és nagyobbik részüket futás közben kaszabolták le a győztesek. Magát Dózsát foglyulejtették és barbár módon megkínálták bajtársainak tömegével együtt. A szörnyü kínvallatás alatt egy hangot sem hallatott és meghalt, felkelte hóhérainak akaratlan bámulatát. A legyőzöttek táborában megtalálták és éhhalálra kárhoztatták a felkelő parasztek asszonyait és gyermekeit. A keréketörések, a kínzások, a halálos ítéletek a végtelenségig folytatódtak. Mindent kipróbáltak, amit az emberi találékonyság csak ki tudott eszelni a kínvallatások terén. Csakhamar megsemmisítették az itt-ott kószáló kisebb paraszti csapatokat és ennek a borzalmas 1514. évnek a végén a király Budára összehívta az országgyűlést. Ez az országgyűlés joggal viselheti - ha hozzánk közelebb álló idő kifejezését akarjuk használni - a "chambre introuvable" nevet, amely még távolról sem elégitette ki a nemesség bosszuszomját, a felkelőket ért minden szörnyü csapás ellenére sem. Ime a rendszabályok, amelyek az országgyűlés jóváhagyott; minden paraszt, aki olyan udvararral rendelkezik, amely három arany jövedelmet hoz, köteles egy aranyat átadni a földesurnak; a kilencedrész beszolgáltatása kiterjed most már a föld minden terményére; a robot egy nappal meghosszabbodik az előzőhöz képest, pénzbüntetések állapítanak meg azokra a károokra, amelyeket a lázadás idején okoztak a nemesi birtokoknak és a büntetéspénzek teljes összegét szétosztották az összes faluk közt, amelyek bármilyen kis mértékben is részt vettek a lázadásban.

/folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 50. kiadás 1953. június 9.

20 óra 06 perc

/J.V.Tarle. . . 5.folyt./ § PE Szia

Más cikkek szintén erősen korlátozzák az egész parasztság jogait. A szabad költözködési jog, amelyet többször elvették, megerősítették és megszegtek az előző évszázadok folyamán, végleg megsemmisült. A földműves hosszú időre röghöz kötötték, a földesur: rabjává, tárgyává, jószágává tették.

A jobbágyságot végleg rendszerré tette a híres Tripartitum, amelynek összeállítója, Werbőczy István királyi protonotárius volt. Ezt a törvénykönyvet a törvényhozó gyűlés megvitatta és elfogadta és Ulászló király jóváhagyta. A Tripartitum megvalósította /az 1514 évi rendelettel együtt/ és végleg kodifikálta azt az elméletet, amely már régen uralkodott a nemesi elmékben, - azt az elméletet, amely szerint az összes jobbágyok és a földművelő osztály más kategóriái a földbirtokos nemesség jobbágynak kellett, hogy legyenek.

A paraszt "nyögve és könnyezve" munkálta meg uraságának földjét; a mágnások és általában az uralkodó osztály növekvő fényűzése súlyos tencként nehezedett az egyetlen termelőre, a földművesre. Még a kisbirtokok is eltűntek, mert azokban az időkben a vagyont semmi sem védte meg a mohó és mindenható mágnásoktól. Egyre jobban elterjedt a bírák és az adminisztrátorok megvesztegethetősége és "jóindulata", akik nyomban törvényesítették minden jogszegést, ha azt gazdag, ismert mágnások, vagy főpapok követették el.

A röghöz kötés - glebae adscriptio - az első olyan intézkedés, amelyhez a budai országgyűlésnek a sors által ritka, kétévesen kedvező helyzetbe jutott törvényhozói nyultak, - akik a paraszti rend büntetői és eo ipso azon osztály jólétének építői voltak, amelyhez maguk is tartoztak. Werbőczy István azonban az egész ügynek a feddhetetlen jogi igazság színezetét adta és ezzel koronázta meg az épületet, amelynek építése sok évvel előtte kezdődött és a jövőben még hosszabban kellett volna fennállnia.

Az Európa fölé nehezedett sötét feudális éjszaka századában fenyegető villámok cikáztak Magyarországon és Oroszországban. Még mindkét ország messze volt attól a győzelmes forradalmi vihartól, amely végleg elsöpörte azoknak a rendszereknek korhadt épületét, amelyek az embernek ember által való kiszármányolásán alapultak, - de a forradalmi parasztnemességnek ennek a még nem közeli, de kikerülhetetlen viharának az előhírnökei voltak.

Most közös győzelmünk napjaiban, a szovjet történelemnek jólesik, hogy magyar elvtársaival folytatott beszélgetése révén megemlékezzenek a magyar parasztforradalom hőseiről és vértanúiról, akik életüket az elnyomott osztály szabadságáért folytatott harcuknak áldozták. /MTI/

A Béke-Világtanács ülésének tiszteletére valamennyi gyapjuszövődében megszervezik a mintapartikat - gyorsan terjed a gyapjuiparban az egységes munkaszervezési szabályzat

I. IA/KV/He IA VE

A gyapjuipari üzemek szövődéiben Kovaljov mérnök módszere szerint harcolnak a jobb munkamódszerek széleskörű elterjesztéséért. Az élonjáró szovjet tapasztalatok alkalmazásával még ez év elején ki-dolgozták a gyapjuipari szövődékre vonatkozó egységes munkamódszer-elő-írásokat. Az ország legjobb gyapjuszövő sztahanovistái részvételével készült el az új munkamódszer, amelyre először öt nagy gyapjuipari üzem, a Hazai Fésűsfonó és Szövőgyár, a Gyapjumosó és Finomposztógyár, a Lóden-posztógyár, a Magyar Gyapjufonó és Szövőgyár, valamint a Magyar Posztó-gyár több munkamódszerátadóját tanították meg. A tanulmak alapján az öt nagyüzemben mintapartit szerveztek a munkamódszerátadók, illetve a műszaki vezetők. A mintapartikhoz tartozó gépeket az előírásnak megfelelő-en készítették elő, ugyancsak az előírásnak megfelelően gondoskodtak ar-ról is, hogy az ott dolgozó szövők zavartalan anyagellátását biztosít-sák. Az öt nagyüzemben kialakított mintapartik dolgozói azóta igen ko-moly eredményeket értek el. A Hazai Fésűsfonó és Szövőgyár mintapartija például több napon keresztül már csak elsőosztályú árut gyártott. A Ló-den Posztógyárban magas fokra emelkedett a rend és a tisztaság, ami nagyban megkönnyíti a jóminőségű munkát. Természetesen az elért ered-ményekhez az járult hozzá döntő mértékben, hogy a munkamódszerátadók szü-vés, kitartó munkával tanították meg a mintapartik dolgozóit a legjobb munkamódszerekre. Szerdán a mintapartik legjobb dolgozói tapasztalat-esoro-értekezletet tartanak a Hazai Fésűsfonó és Szövőgyár kulturtermé-ben, hogy elmondják egymásnak eredményeiket, tapasztalataikat és így még eredményesebben küzdhessenek az egységesen kidolgozott, a mintapartik-ban jól bevált módszerek további elterjesztéséért, vagyis újabb mintaparti-részlegeket alakíthassanak ki az üzemekben.

Közben a többi gyapjuipari üzem dolgozói is megtették az intézkedéseket az új munkamódszerek elterjesztésére. A Győri Gyapju-fonó és Szövőgyárban szerdán fejeződik be a dunántúli gyapjuipari üze-mek munkamódszerátadóinak tanfolyama. Ezen a tanfolyamon a dunántúli gyáruk munkamódszerátadói ugyanúgy elsajátították az egységes, legjobb munkamódszert, mint az öt pesti gyár munkamódszerátadói a Hazai Fésűs-fonó és Szövőgyárban rendezett tanfolyamon. A tanfolyam befejeztével a dunántúli gyapjuszövődékben is megszervezik a mintapartikat, majd még ebben a hónapban az újpesti gyapjuszövőgyárban indítanak újabb tanfolya-mot a munkamódszerátadók részére, hogy a Béke-Világtanács ülése tiszte-letére még ebben a hónapban valamennyi gyapjuszövődében megszervezhessék a mintapartikat és ezzel nagy lépést tethessenek előre a Kovaljov mér-nök módszere szerint kidolgozott egységes munkaszervezési szabályzat széleskörű elterjesztéséhez.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

852. kiadás

1953. június 9.

20 óra 16 perc

A Béke-Világtanács ülésének...folyt./ 1. LI/KV/Ho LI VE

A mintapartik dolgozóit nemcsak a munkamódszertan tanítják rendszeresen a legjobb munkafogásokra, de emellett a szükséges elméleti tudás megszerzéséért tanfolyamon is résztvesznek. /MTI/

- - -

A Béke-Világtanács ülésére Budapestre érkezett Max Gosyns, a belga békemozgalom elnöke

KÜM Bc/KV/Ho -cz Szia

A Béke-Világtanács ülészakára Budapestre érkezett Max Gosyns egyetemi tanár, világhírű fizikus, a belga békemozgalom elnöke. Fogadására megjelentek Jánossy Lajos Kossuth-díjas akadémikus és Sötér István író, valamint Hevesi Gyula, az Akadémia levelező tagja, a műszaki tudományok osztályának titkára. /MTI/

- - -

A Történész Kongresszus negyedik napja

t KO/Fné/Ho Mi Szia

Kedden folytatódott a Magyar Történész Kongresszus előadásai. A délelőtti ülésen megjelent a kongresszus számos külföldi vendége. Arató Endre, a Történettudományi Intézet munkatársa "A csehszlovák-magyar munkásmozgalmi kapcsolatok, 1869-1890" címmel tartott előadást. Spira György, a történettudomány kandidátusa korreferátumában ismertette, hogyan vettek részt a szlovák bányászok az 1848-49-es magyar szabadságharcban. Simon Péter, az MDP pártfőiskolájának tanára "A szociáldemokrata párt parasztpolitikája" címmel tartott korreferátumot.

A délutáni ülésen J.V. Tarlo, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának tagja tartott előadást "Az 1514-es magyar parasztfelkelés" címmel.

Az előadáson megjelentek Révai József, Kossuth-díjas, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagja, népművelési miniszter, Nagy Imre akadémikus, a minisztertanács elnökhelyettese, Rónai Sándor, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagjai, Molnár Erik, Kossuth-díjas akadémikus, külügyminiszter, Osztrovski György, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára, Mád Aladár egyetemi tanár, Fogarasi Béla Kossuth-díjas akadémikus, valamint a magyar tudományos élet számos képviselője, Kossuth-díjasok, akadémikusok, egyetemi tanárok, tudományos dolgozók. Résztvettek az ülésen a baráti államok budapesti diplomáciai képviselőinek vezetői, élükön J.D. Kiszeljovval, a Szovjetunió magyarországi nagykövetevel, valamint a Magyar Történész Kongresszusra hazánkba érkezett külföldi tudományos delegációk tagjai. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 53 kiadás 1953. június 9. 20 óra 18 perc

/A Történelem Kongresszus...folyt./ KC/Fné/He Mi Sza

Jelen volt V.Z. Kuzmenko, a VOKSZ magyarországi képviselője.

Az ülést Molnár Erik Kossuth-díjas akadémikus, külügyminiszter nyitotta meg, majd J.V. Tarle akadémikus tartotta meg előadását.

A következő előadás Fogarasi Béla Kossuth-díjas akadémikus tartotta "Osornyisovszkij Magyarországról" címmel. Niederhauser Emil, a Történettudományi Intézet munkatársa korreferátumában Herzen magyar kapcsolataival foglalkozott. /MTI/

- - -

R

Békegyűlés az Írószövetségben

t BL/He/PE VE

Kedden délután a magyar írók az ország minden részéből nagy számban gyűltek össze a Magyar Írók Szövetségében, hogy a Béke-Világtanács budapesti ülészsaka előtt megbeszéljék feladataikat a békemozgalomban.

A békegyűlést Darvas József közoktatásügyi miniszter, a Magyar Írók Szövetsége elnöke nyitotta meg.

- Nagy kitüntetés számunkra - mondotta, - hogy a Béke-Világtanács, a nemzetközi békemozgalom vezérkara hazánk fővárosát választotta ülése színhelyéül. Ez a kitüntetés az eddiginél több munkát és szívósabb erőfeszítést követel egész népünktől, több és szívósabb erőfeszítésre kötelezi a magyar írókat is. A Béke-Világtanács a Szovjetunió békeoffenzívájának egyre láthatóbban kibontakozó eredményei közegettéül össze. A magyar írók akkor készülnek méltóan erre a nagy nemzetközi eseményre, ha ebből az alkalomból a művek sora születik meg tollukon. A választás megmutatta, hogy ha íróink komoly felelősséggel végzik népünk életének egy-egy nagy eseménye közvetlen írói szolgálatát, ez sikereket hoz a nagy nemzeti ügy és ezen belül az irodalom számára is.

- Az íróknak elevenebb érdeklődéssel kell a nemzetközi események, a béke és a háború erői között folyó óriási harc mélyebb összefüggései felé fordulniok és a maguk módján hozzá kell járulniok ahhoz, hogy dolgozó népünk nemzetközi szemhatára kiszélesedjék. Írói módon kell ábrázolniok azt a folyamatot, ahogy a spontán békevágy a nép egyre szélesebb tömegeiben tudatos, harcra késztetővé változik.

/békevilágmozgalom

Darvas József megnyitó szavai után Méray Tibor Kossuth-díjas újságíró tartott előadást a nemzetközi helyzetről és vázolta az írók feladatait a mai szakaszában. Hangsúlyozta, hogy a Béke-Világtanács budapesti ülése - amellyel, hogy újabb jelentős állomása lesz a béke-világmozgalomnak - felér egy nemzetközi írókongresszussal, annyi neves külföldi író jön Magyarországra. Íróinknak élniök kell az alkalommal, hogy a legkitűnőbb békeharcosokkal, a világirodalom kimagasló nagyságaival találkozhatsanak és folytathatsanak megbeszéléseket. A legfőbb feladat azonban, hogy íróink foglalkozzatsanak a nemzetközi kérdésekkel és írjatsnak sokat a békéről, a népek barátságáról. A magyar nép várja íróinktól ezeket az alkotásokat.

Ezután Kónya Lajos kétszeres Kossuth-díjas, a Magyar Írók Szövetsége főtáskára elszavaltats Bethel és Julius Rosenbergről írt "Két igaz emberéül" című versét.

/folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 55. kiadás 1953. június 9. 22 óra 10 perc

/Békegyűlés. . . folyt./ t BI/He/PE VE

Végül a békegyűlés részvevői Eisenhower elnökhöz intézett táviratukban követelték a Rosenberg-házaspár szabadonbocsátását.
/MTI/

- - - -

Időjárásjelentés

& PE VE

A Meteorológiai Intézet jelenti június 9-én, kedden este 21 órakor:

A hőmérséklet csökken

Az Európa középső részeit uraló ciklon a meleg levegőt a Balkán félsziget felől a Kárpát-medencén át Lengyelország felé szállítja, nyomában valamivel mérsékeltbb légtömeg áramlik észak-északnyugat felé.

Hazánkban kedden sokfelé volt nap közben záporosó, nyugaton és északon zivatar kíséretében. Az esti órákig beérkezett jelentések szerint Mosonmagyaróváron 16, Győrött 15, Miskolcon 6, Szombathelyen és Szentgotthárdon 5 mm esapadékot mértek. A hűvösebb levegő csak a kora esti órákban érkezett meg hazánkba, így a nappali felmelegedés elérte a 25-28, Baján a 29 fokot.

Budapesten kedden 21 órakor a hőmérséklet 19 C fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 755 mm, mérsékeltén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás szerda estig: változó felhőzet, többfelé záporosó, zivatar. Időnként élénk déli-délnyugati szél. A meleg az ország északi felében is mérséklődik.

Várható hőmérsékleti értékek Budapestre: szerda reggel 14-16, délben 24-26 fok között. /MTI/

- - - -

MTI B I L F Ö L D I H I R E K

B 56. kiadás 1953. június 9.

22 óra 20 perc

Nagy sikerrel szerepelt Diósgyőrött a Magyar Állami Népi Együttes
vid PE VE

A Magyar Állami Népi Együttes északmagyarországi vendég-
szereplése során vidéken először mutatta be új műsorát. Czdi és
sajóbábonyi szereplésüket követően kedden este Diósgyőr dolgozói
előtt léptek színpadra.

Diósgyőri vendégszereplését a Magyar Állami Népi Együt-
tes tapasztalateserdeje is felhasználta. Vasárnap este a Vészs
Székházban a diósgyőri ének, zene és táncgyűttes tánckarának
"Első szerelem" című táncjátékát nézték meg és sok értékes szak-
mai tanácsot adtak. Kedden az előadás után a diósgyőri együttes
énekkara mutatta be műsorát az Állami Népi Együttesnek. /MTI/

K V É G E